

Strategische Uitgangspunten
bij de Omgevingsvisie
gemeente Den Helder

Strategische Uitgangspunten bij de Omgevingsvisie gemeente Den Helder

De gemeente Den Helder heeft te maken met een groot aantal ambities en opgaven voor haar toekomstige ontwikkeling. Deels zijn deze het gevolg van bewust ingezette processen in het verleden, met het doel om Den Helder aantrekkelijker te maken als gemeente om in te wonen, werken en ontspannen. Voorbeelden zijn de transformatie van het Stadshart en Willemsoord, het ontwikkelen van bijzondere woonmilieus en investeringen in kwaliteit van het landschap en openbare ruimtes. Anderzijds komen er (inter)nationale trends en ontwikkelingen op Den Helder af. Om de klimaatdoelen te bereiken zijn we bijvoorbeeld genooddaakt tot de energietransitie. Deze transitie vraagt om aanpassingen van woningen en buurten, maar ook om kaderuimte in de haven om hier economisch juist op in te kunnen spelen. Ook moeten we rekening houden met veranderingen in het klimaat, met meer kans op extreme weersomstandigheden. Dit vraagt om een leefomgeving die hierop is ingericht en voorbereid.

Uit de verkenningen komen een aantal opgaven en onderwerpen die vragen om een richting of afweging voor de hele gemeente. Voor deze opgaven zijn deze strategische uitgangspunten opgesteld, die doorwerken in de verschillende deelvisies van de omgevingsvisie. Waar mogelijk worden de strategische uitgangspunten ook ruimtelijk vertaald, om hiermee in beeld te brengen wat de ruimtelijke consequenties van deze strategische uitgangspunten zijn. Niet iedere ambitie of opgave speelt gemeentebreed of vraagt voor ieder gebied dezelfde strategie. Het dorp Huisduinen vraagt om een andere ontwikkeling dan het gebied dat bij het Maritiem Cluster hoort. Daarom kunnen de strategische uitgangspunten als algemene kaders worden gezien, die in de deelvisies worden ingebracht en nader worden ingevuld op basis van de lokale context.

Om te komen tot deze strategische uitgangspunten is gekeken naar lopende en afgeronde deel-omgevingsvisie processen, huidige en toekomstige opgaven binnen de gemeente Den Helder en de huidige beleidsuitgangspunten van college en gemeenteraad. Ook is er gesproken met een aantal ontwikkelpartners van de gemeente en is breed informatie opgehaald binnen de organisatie. De strategische uitgangspunten zijn opgesteld in samenwerking met West 8 Urban Design & Landscape Architecture.

Gemeente Den Helder strategische uitgangspunten omgevingsvisie

❖ **De gemeente Den Helder ontwikkelt zich verder tot een gemeente met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bewoners, ondernemers en bezoekers.**

De gemeente Den Helder zet zich al langere tijd in om het vestigingsklimaat en de leefbaarheid van de gemeente te verbeteren. Onder andere als gevolg van economische teruggang, bevolkingskrimp, een zwakker dan gemiddelde sociale structuur, een weinig centrale ligging en veel bouw uit de Wederopbouwperiode met een matige kwaliteit kende Den Helder een (zeer) negatief imago bij veel mensen en kwam het vestigingsklimaat in de laatste decennia van de vorige eeuw steeds verder onder druk te staan.

Sinds die tijd is veel geïnvesteerd in de kwaliteit van centra, voorzieningen en wijken om een aantrekkelijker en leefbaardere stad te worden. Bekende voorbeelden zijn de investeringen die zijn gedaan in het Stadshart, het opknappen van Willemsoord en andere delen van De Stelling en de transformatie van Nieuw Den Helder. Voorzieningen als bibliotheek School 7 en schouwburg De Kampanje hebben een uitstraling en kwaliteit die breed wordt erkend en beide voorzieningen worden goed gevonden door gebruikers uit gemeente en de regio. Het imago van Den Helder begint langzaam te veranderen en meer mensen zien Den Helder als een aantrekkelijke gemeente om in te wonen, in te werken of te bezoeken. Deze imagoverandering moet worden vastgehouden en versterkt. Hiervoor moet worden ingezet op onderscheidend vermogen en een goede kwaliteit bij ontwikkelingen. De aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van de gemeente Den Helder bieden hier in veel gevallen uitstekende aanknopingspunten voor.

Een belangrijk vraagstuk dat parallel loopt met een aantrekkelijk vestigingsklimaat is leefbaarheid. De kwaliteit van leven is een belangrijke factor in de beslissing van bewoners en ondernemers om zich ergens te vestigen. Naast investeringen in Stadshart, Willemsoord en De Stelling is de afgelopen jaren ook veel geïnvesteerd in de transformatie van Nieuw Den Helder, met als doel om de leefbaarheid van de wijk te vergroten. Deze transformatie is deels nog aan de gang, maar de andere, meer gemengde opzet van de wijk heeft een positieve invloed op de wijk. Tegelijkertijd zijn er ook andere buurten waar de leefbaarheid onder druk staat en die vragen om extra inzet hierop. Voornamelijk in een aantal buurten binnen Stad binnen de Linie is er behoefte aan een integrale aanpak om de leefbaarheid in de komende jaren te vergroten.

Economisch gezien bieden investeringen in de Koninklijke Marine en de rol die Den Helder kan spelen op het gebied van de energietransitie, in het bijzonder de waterstofeconomie, kansen voor nieuwe impulsen. Ook toerisme en verblijfsrecreatie zijn sinds het eind van de vorige eeuw steeds belangrijker geworden voor de gemeente Den Helder. Niet alleen het kusttoerisme is overigens een groeiende sector. Het herstellen en opnieuw zichtbaar maken van Willemsoord en delen van De Stelling Den Helder heeft er ook toe geleid dat stedelijk toerisme in Den Helder groeit en een steeds belangrijkere bron van inkomsten en stedelijke levendigheid wordt. In de hele gemeente zetten we in op gezonde, vitale en toekomstbestendige bedrijvigheid binnen onze gemeente en ontwikkelruimte voor ondernemers. Ruimte wordt gegeven aan ondernemers om te starten, te groeien en te ontwikkelen op een duurzame en maatschappelijk verantwoorde manier. Gezonde en vitale bedrijven zorgen voor werkgelegenheid en dragen bij aan de lokale economie en lokale initiatieven. Ook helpt een vitale lokale economie om kennis en innovatie te stimuleren.

Dit sluit goed aan bij de belangrijke economische opgave om in de toekomst minder afhankelijk te worden van publieke investeringen in de lokale economie en de kracht en flexibiliteit van de lokale economie te versterken. Een belangrijke basis om dit te versterken wordt gelegd door ervoor te zorgen dat kwalitatief hoogwaardige instellingen op het gebied van kennis en innovatie in Den Helder gevestigd zijn. Hiermee kan nieuwe bedrijvigheid ontstaan en bestaande bedrijvigheid zich op tijd aanpassen aan veranderende omstandigheden. Bovendien zijn steden waarin onderwijs, kennis en innovatie zich concentreren aantrekkelijker als vestigingsklimaat voor bedrijven én bewoners. Hier ligt een duidelijke opgave voor Den Helder om de mogelijkheden hiervoor te versterken.

❖ **Een gezonde en veilige leefomgeving voor iedereen is altijd de basis.**

De gemeente Den Helder vindt een gezonde en veilige leefomgeving voor iedereen de basis om hier fijn te kunnen wonen, werken, recreëren en op te kunnen groeien. Deze gezonde en veilige leefomgeving lijkt soms een vanzelfsprekendheid: Den Helder is onderdeel van het UNESCO

beschermde Waddengebied, staat bekend om zijn schone lucht en kent weinig milieubelastende industrie. Tegelijkertijd kent Den Helder ook een aantal functies die vragen om extra aandacht om veiligheidsrisico's te voorkomen, zoals de Marinehaven, de luchthaven en de NAM. Kenmerkend voor de ligging en de historie van Den Helder is ook de strijd tegen de zee. Met de verwachte zeespiegelstijging in de toekomst vraagt dit ook om blijvende aandacht, terwijl door klimaatverandering ook andere klimaatrisico's als wateroverlast door piekbuien, hittestress door extreem hoge temperaturen en droogte door aanhoudend droge en hete periodes. Ook de kwaliteit van ons milieu blijft om aandacht vragen, hoewel hier sinds de jaren '70/'80 van de vorige eeuw belangrijke stappen zijn gezet om historische milieuvervuilingen te saneren en toekomstige milieuvervuiling te voorkomen door strengere regelgeving. Naast het bestrijden en voorkomen van het ontstaan van risico's op het gebied van gezondheid en veiligheid is de laatste jaren ook meer aandacht voor het stimuleren hiervan. De gemeente zal bij de ontwikkeling van gebieden en de inrichting van de openbare ruimte actief inzetten op het stimuleren van gezondheid, veiligheid, inclusiviteit en biodiversiteit.

Een belangrijke rol in het bieden van een gezonde leefomgeving hangt samen met het zorgen voor een goede milieukwaliteit. Als onderdeel van het beschermde Waddengebied heeft de gemeente Den Helder van oudsher een goede milieukwaliteit. De omgeving staat bekend om haar schone lucht, schone duinwater en de hoge biodiversiteit in het duingebied. Het intensive gebruik van het grondgebied van de gemeente zorgt er echter voor dat ook de milieukwaliteit van de gemeente Den Helder onder druk is komen te staan, met name door toenemende economische activiteit, verstedelijking en intensivering van de landbouw. Sinds de jaren '70/'80 van de vorige eeuw is er toenemende bewustwording over milieuvervuiling en de gevaren hiervan voor mens en milieu. Vanaf die tijd is op verschillende schaalniveaus hard gewerkt aan dit onderwerp, onder andere aan de waterkwaliteit, bijvoorbeeld door agrarisch en stedelijk water in de gemeente te scheiden, het terugdringen van luchtvervuiling en het saneren van historische (bodem)vervuilingen. Ook zijn er strengere regels gekomen om nieuwe milieuvervuiling te voorkomen of te verminderen. Om iedereen een gezonde leefomgeving te kunnen bieden zijn de landelijke milieunormen het minimumniveau waarnaar gestreefd wordt. Ook toegang tot schoon drinkwater en tot groen in de omgeving zijn onmisbaar voor de gezondheid van onze inwoners.

Een van de grootste uitdagingen voor de komende jaren op milieugebied is het terugdringen van stikstofdepositie, om de kwaliteit van de natuur en het groen van de gemeente Den Helder te beschermen richting de toekomst. Onder andere door het verbranden van fossiele brandstoffen slaat stikstof neer op de bodem, waardoor het natuurlijke systeem en inheemse soorten het moeilijk krijgen. Hierdoor komt de biodiversiteit, die op dit moment al sterk onder druk staat in Den Helder en Nederland in het algemeen, verder onder druk te staan. Om ook in de toekomst van de kwaliteit van de natuur en de bijzondere planten en dieren die daarin leven te kunnen genieten moet de uitstoot van stikstof worden beperkt. Dit kan door de hoeveelheid ontwikkelingen te beperken of over te gaan naar duurzame energie en brandstoffen. Vooral de kwetsbare duinnatuur vraagt om maatregelen om de stikstofdepositie te beperken. Bij nieuwe ontwikkelingen houdt de gemeente hier rekening mee. Bij beperkte ruimte voor nieuwe ontwikkeling in verband met stikstofdepositie kan naar wenselijkheid van de ontwikkeling worden geprioriteerd.

De gemeente Den Helder kent een aantal functies die voor veiligheidsrisico's kunnen zorgen, zoals de Marinehaven, de luchthaven, de NAM installatie en de bijbehorende gasleidingen voor aanlanding van aardgas vanaf de Noordzee. Om de veiligheid van onze inwoners te waarborgen worden veiligheidscontouren rondom deze functies getrokken, waarbinnen sommige functies niet worden toegelaten en/of extra maatregelen nodig zijn om de veiligheid te garanderen. Ook voor eventuele nieuwe functies die zorgen voor veiligheidsrisico's worden deze veiligheidscontouren opgesteld, zodat deze activiteiten veilig kunnen plaatsvinden in Den Helder. Door het oorlogsverleden van de gemeente Den Helder liggen op sommige plaatsen mogelijk nog 'niet gesprongen explosieven' (NGE's) in de bodem. Waar dit het geval kan zijn worden strengere eisen gesteld aan activiteiten die invloed hebben op de bodem, zoals graafwerkzaamheden. Ook sociale veiligheid is een belangrijk aandachtspunt waarop wordt ingezet. In tegenstelling tot de plaats- of activiteit gebonden risico's zoals hierboven beschreven is sociale veiligheid lastiger te waarborgen. Overtredingen en misdaden kunnen in principe overal plaatsvinden, terwijl de capaciteit qua toezicht en handhaving door gemeente en politie logischerwijs niet toereikend is om overal altijd aanwezig te zijn. Daarom wordt de inzet geprioriteerd op plaatsen, tijden en/of activiteiten waarvan bekend is dat de veiligheidsrisico's groter zijn, naast de reguliere aanwezigheid van gemeente en

politie in de wijken. Een steeds belangrijkere rol in het vergroten van de sociale veiligheid is weggelegd voor waakzame inwoners en ondernemers, waar bijvoorbeeld bewustwordingscampagnes en Whatsapp-preventie groepen aan bijdragen. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt de sociale veiligheid van de omgeving meegenomen en waar mogelijk verder gestimuleerd.

Het werken aan een gezonde en veilige leefomgeving voor iedereen gaat verder dan het bestrijden of minimaliseren van risico's op het gebied van gezondheid of veiligheid. De afgelopen jaren is er sprake van toenemende aandacht voor de mogelijkheden om met ontwikkelingen en de inrichting van de openbare ruimte belangrijke waarden als gezondheid, veiligheid, inclusiviteit en biodiversiteit te stimuleren. Een aantal voorbeelden: het inrichten van een toegankelijke en beweegvriendelijke omgeving (gezondheid en inclusiviteit) met veel groen en water(berging) (gezondheid, waterveiligheid en biodiversiteit), het aanbieden van sportmogelijkheden in de openbare ruimte (gezondheid en inclusiviteit), het voorkomen van afgeschermd stegen en portieken (sociale veiligheid), het clusteren van woonzorgfuncties rondom voorzieningen zodat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en het neerzetten van bankjes op veel gebruikte looproutes om dit te ondersteunen (inclusiviteit). Door deze waarden expliciet als ontwerpopgaven mee te nemen bij nieuwe ontwikkelingen kunnen meer kansen worden benut en wordt verder bijgedragen aan het bieden een gezonde en veilige leefomgeving voor iedereen.

❖ **Nieuwe ontwikkelingen versterken de bestaande omgeving en bieden kwaliteit en onderscheidend vermogen.**

Den Helder heeft als havenstad en Marinebasis veel te lijden gehad onder de Tweede Wereldoorlog. De stad is de meest gebombardeerde stad van Nederland en het historische centrum van Oud Den Helder is vrijwel volledig afgebroken voor de constructie van de Atlantikwall, de Duitse fortificatie van Zuid-Frankrijk tot aan Noorwegen. Tijdens de Wederopbouw stond Den Helder daarom voor een immense opgave om de stad uit de as te laten verrijzen, de economie weer op gang te laten komen en de enorme woningnood in die tijd te lijf te gaan. In deze periode is daarom vooral veel nadruk gelegd op kwantitatieve groei, met name ook omdat de verwachting op dat moment was dat Den Helder verder zou groeien tot een stad met 100.000+ inwoners. Inmiddels weten we dat door allerlei maatschappelijke en economische ontwikkelingen deze groeiverwachtingen niet uit zijn gekomen en dat de soms te eenzijdige focus op kwantiteit bij ontwikkelingen in het verleden afbreuk doen aan de kwaliteit en het vestigingsklimaat van de gemeente.

Na een lange tijd van krimp van de bevolking stijgt deze weer langzaam sinds enkele jaren en zet de gemeente Den Helder zich actief in om deze groei te bestendigen. Hiermee staat Den Helder opnieuw voor een groeiopgave op het gebied van wonen, werken en recreëren. Ieder van deze nieuwe ontwikkelingen is een kans om bij te dragen aan het vestigingsklimaat van de gemeente wanneer er wordt ingezet op kwaliteit en onderscheidend vermogen. Het feit dat Den Helder minder centraal in Nederland ligt betekent dat het belang om onderscheidend te zijn qua woningen, economie, voorzieningen en woonomgeving des te groter is om mensen naar de gemeente Den Helder te trekken en daar te houden.

❖ **Ons leefomgeving wordt toekomstbestendig ingericht en gebruikt en draagt bij aan een sterke samenleving.**

De gemeente Den Helder staat, net als de rest van Nederland, voor een aantal belangrijke uitdagingen als het gaat om het toekomstbestendig maken van haar kernen, wijken en buurten. Als gevolg van de klimaatverandering wordt ingezet op de overgang van de hele samenleving naar duurzame energiebronnen (de energietransitie). Dit vraagt om grote veranderingen op het gebied van energieopwekking en -gebruik, mobiliteit, landbouw en allerlei industriële processen. Ook in de gemeente Den Helder zullen alle inwoners en ondernemers te maken krijgen met deze veranderingen, die soms behoorlijk ingrijpend kunnen zijn. De gemeente stimuleert acties van inwoners en ondernemers om te verduurzamen en faciliteert waar mogelijk, met als doel om in 2040 energieneutraal te zijn als gemeente Den Helder. Hiervoor wordt zowel gekeken naar mogelijkheden voor het duurzaam opwekken van energie als het besparen van energie, bijvoorbeeld door het toepassen van isolatie. Als overheid geeft de gemeente Den Helder daarbij zelf het goede voorbeeld.

Door de veranderingen van het klimaat waarmee we al te maken hebben zullen we ook vaker geconfronteerd zullen worden met de gevolgen hiervan en ons daar tegen moeten wapenen (klimaatadaptatie). Dit vraagt vaak om grote ingrepen in ons leefomgeving, bijvoorbeeld in het versterken van de dijken en duinen tegen de stijgende zeespiegel, het meer ruimte geven voor de afvoer van extremere buien (zowel in stedelijk als in landelijk gebied) en het vergroenen van onze leefomgeving om meer bestendig te zijn tegen periodes van extreme hitte en de achteruitgang van de biodiversiteit tegen te gaan.

Samen met de energietransitie en klimaatadaptatie vormen biodiversiteit, een circulaire economie en duurzame mobiliteit de vijf pijlers van duurzaamheid. De gemeente Den Helder zet op al deze vijf pijlers in om de leefomgeving toekomstbestendig te gebruiken, in te richten en verder te ontwikkelen.

Daarnaast spelen er in Den Helder ook nog behoorlijke sociale uitdagingen. Op veel indicatoren met betrekking tot de sociale en sociaal-economische status van de inwoners scoort Den Helder onder het landelijke gemiddelde. Deze sociale uitdagingen zijn niet direct via de leefomgeving op te lossen, maar we streven ernaar dat de leefomgeving een positieve bijdrage levert aan de gezondheid en het welzijn van onze inwoners en zo een positieve invloed heeft op de kracht van de samenleving. Invloed hierop kan worden uitgeoefend via de aanwezigheid van voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg, sport en welzijn. Ook de kwaliteit van de leefomgeving en de kracht van het vestigingsklimaat kunnen een positief verschil maken voor veel inwoners.

Een extra grote uitdaging die op de samenleving afkomt is de vergrijzing van de bevolking. Naar verwachting zal het aantal ouderen in de komende decennia sterk toenemen, waardoor druk wordt gelegd op zorg en ondersteuning vanuit zorgpartijen en gemeente, maar ook van mantelzorgers en steeds meer de directe omgeving. Den Helder kent op dit moment al een hoger aandeel ouderen dan gemiddeld in Nederland en zal de maatschappelijke gevolgen hiervan naar verwachting ook eerder merken. In de gebouwde omgeving kunnen maatregelen worden genomen om hierop in te spelen, bijvoorbeeld door het levensloopbestendig maken van woningen, het aanpassen van de openbare ruimte en het clusteren van vormen van wonen en zorg rondom voorzieningencusters. Hiermee kan de leefomgeving een belangrijke bijdrage leveren aan deze maatschappelijke opgave.

Bij nieuwe ontwikkelingen houden we standaard rekening met de toekomstbestendigheid van de leefomgeving. We streven ernaar om onze leefomgeving zo in te richten, te ontwikkelen en te gebruiken dat ook de volgende generaties minimaal dezelfde kwaliteit qua leefomgeving kunnen ervaren en dat de leefomgeving een positieve bijdrage levert aan gezondheid, welzijn en een sterke samenleving.

❖ **De gemeente Den Helder is zo optimaal mogelijk bereikbaar met verschillende vervoersmiddelen.**

Door de ligging van de gemeente Den Helder is bereikbaarheid niet vanzelfsprekend. Waar er juist sprake is van een strategische ligging ten opzichte van de Noordzee en Waddenzee voor de haven, betekent het feit dat de gemeente aan drie zijden wordt omringd door water dat de bereikbaarheid over land lastiger is. Een ander nadeel is dat Den Helder qua afstand en reistijd verder ligt ten opzichte van andere grote steden in Noord-Holland en Friesland dan de ons omringende gemeenten (met uitzondering van gemeente Texel). Voor banen, opleidingen en voorzieningen die niet in de gemeente Den Helder aanwezig zijn moet hierdoor meer reistijd en –afstand worden afgelegd. Mogelijkheden om deze nadelen volledig weg te nemen zijn beperkt. Belangrijk is daarom vooral het inzetten op onderscheidend vermogen: een onderscheidende economie, onderscheidende woonmilieus, onderscheidende voorzieningen; kortom een onderscheidende kwaliteit, waardoor inwoners, ondernemers en bezoekers bewust voor de gemeente Den Helder kiezen. Een belangrijk voordeel daarbij kan de toenemende digitalisering zijn, die steeds meer mensen in staat stelt om (deels) thuis te werken, onderwijs te volgen en te winkelen. Hiermee kan Den Helder ook zonder centrale ligging aantrekkelijk zijn als gemeente om in te wonen, te werken of om te bezoeken, zo lang maar voldoende kwaliteit kan worden geleverd.

Daarbij is wel belangrijk om de bereikbaarheid van de gemeente Den Helder zo optimaal mogelijk te maken met verschillende vervoersmiddelen. De belangrijkste regionale verbindingen zijn de N250, die vanaf de gemeentegrens doorgaat in oostelijke (N99) en zuidelijke richting (N9), het NS

treinspoor, waarbij Den Helder het kopstation is op het traject naar Nijmegen via o.a. Alkmaar, Amsterdam en Utrecht, en de TESO-veerboot tussen Den Helder en Texel. Door het samenkomen van verschillende vervoersstromen (stadsverkeer, TESO verkeer, havenverkeer, verkeer naar de marinehaven) in de binnenstad van Den Helder is de N250 kwetsbaar voor filevorming. Hiermee staat de bereikbaarheid van Den Helder onder druk. Belangrijke oplossingsrichting is om de verschillende verkeersstromen op de N250 zo vroeg mogelijk van elkaar te scheiden, zodat de filevorming in de binnenstad wordt tegengegaan. Hiermee wordt ook de bereikbaarheid van Texel via de TESO gewaarborgd. Binnen het Maritiem Cluster worden oplossingen hiervoor in kaart gebracht, met als doel tot een gedragen oplossing te komen. Op regionaal niveau wordt gekeken naar de mogelijkheden om de aansluiting van Den Helder en de regio op het snelwegennetwerk te verbeteren. Een alternatieve aansluiting op de A7 heeft hierbij de voorkeur.

Op lokaal niveau zijn er nog twee belangrijke noord-zuid wegen: de Langevliet/Nieuweweg en de Zanddijk/Jan Verfaillweg als verbindingen tussen Julianadorp en Den Helder. We kiezen ervoor om deze wegen geen belangrijke rol in de regionale ontsluiting te laten spelen en kiezen voor een specifiek profiel. De Zanddijk/Jan Verfaillweg krijgt het karakter van een toeristische kustweg, die vooral gericht is op beleving van de kust. De Langevliet/Nieuweweg is de verbinding tussen Julianadorp en Den Helder met agrarisch medegebruik. Hier wordt ook ingezet op het realiseren van een doorfietsroute, een hoofdroute voor fietsers met weinig tot geen obstakels.

Dit laatste past goed binnen de strategie om bereikbaarheid breder te zien dan enkel autobereikbaarheid. De gemeente Den Helder wil graag een fietsvriendelijke gemeente zijn en heeft hier recent een fietsvisie voor vastgesteld. Naast het realiseren van een doorfietsroute wordt vooral gefocust op zwakke of ontbrekende schakels in het fietsnetwerk en het geven van ruimte aan langzaam verkeer in de inrichting van de openbare ruimte. Met de toenemende levendigheid van het Stadshart en Willemsoord speelt de transitie naar andere vormen van mobiliteit ook een belangrijke rol in het bereikbaar houden van het centrumgebied. Naast de fiets als vervoersmiddel spelen ook openbaar vervoer en deelvervoer hier een belangrijke rol in. Aantrekkelijke stationsgebieden maken het openbaar vervoer een prettigere optie, terwijl de combinatie van OV, ruimte voor de fiets en deelvervoer belangrijk is om de hele gemeente op verschillende manieren bereikbaar te maken en te houden. Bij al deze ontwikkelingen staan een sterk (infra)netwerk voor verschillende vervoersmiddelen, een goede verkeersveiligheid en voldoende ruimte voor het parkeren van de verschillende vervoersmiddelen centraal.

❖ **De haven is de economische, sociaal-culturele en historische rode draad door Den Helder.**

Den Helder heeft een speciale relatie met haar haven, die al ver teruggaat. De erkenning van Napoleon van Den Helder als strategisch gelegen haven ('Het Gibraltar van het Noorden'), heeft het belang van de Helderse haven in een stroomversnelling gebracht. Nadat Napoleon werd verslagen is Den Helder aangewezen als marinehaven en heeft zich in de twee eeuwen daarna ontwikkeld tot dé Marinestad van Nederland. Deze invloed is niet alleen economisch zeer belangrijk geweest voor Den Helder, maar is ook sociaal-cultureel tot op de dag van vandaag te voelen. Naast de marinehaven heeft Den Helder ook een civiele haven, met activiteiten als dienstverlening aan de offshore energieproductie, onderhoud en (in afnemende mate) visserij. In de afgelopen decennia is de recreatieve vaart toegenomen, waarbij de transformatie van Willemsoord tot een aantrekkelijk deel van het centrum een belangrijke aanleiding was.

De strategische ligging van de haven van Den Helder, met een open, eenvoudige toegang van en naar de Noordzee en Waddenzee als belangrijkste eigenschap, geeft ook richting de toekomst nieuwe economische kansen en is daarmee een belangrijke troefkaart voor de Helderse economie. In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) zijn de nationale belangen geformuleerd waaraan in de komende jaren gewerkt dient te worden in Nederland. De haven van Den Helder en het grotere Maritiem Cluster dragen bij aan de nationale belangen energietransitie en nationale veiligheid. Hierin leveren zowel de civiele- als marinehaven een belangrijke bijdrage en gaan ze elkaar waar mogelijk versterken. Een van de manieren waarop dit steeds meer vorm krijgt is de gezamenlijke inzet van Marine, bedrijfsleven en overheden op het clusteren van kennis & innovatie, bijvoorbeeld op het gebied van high-tech onderhoud.

In de opgave om de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de gemeente Den Helder te vergroten biedt het karakter van Den Helder als (historische) havenstad kansen voor maritieme stadsontwikkeling. In een aantal gebieden op de overgang tussen stad en haven wordt nadrukkelijk invulling gegeven aan het karakter van Den Helder als havenstad: Willemsoord (gemengde stedelijke voorzieningen, recreatieve functies, kennis & innovatie op het gebied van maritieme technologie & high-tech onderhoud), de Grachtengordel (wonen), Westoever/Spoorweghaven (transformatie van bedrijventerrein op termijn naar gemengd woon-werkgebied), Boatex (wonen), Nieuwe Diep/Nieuwe werk en Oostoever (havenactiviteiten) en Harssens (havenactiviteiten en recreatieve functie Fort Harssens). Hierbij is het terugbrengen van de huidige geluidsbelasting vanuit de haven op de aangrenzende stedelijke gebieden een belangrijk aandachtspunt.

❖ **In de gemeente Den Helder ervaren bewoners en bezoekers de unieke ligging aan drie kusten.**

De prachtige landschappelijke ligging van de gemeente Den Helder aan drie kusten is een unieke troef, waar nog niet altijd voldoende gebruik van gemaakt wordt. Daarom wordt gekozen om de ligging van de gemeente aan deze drie kusten (Noordzee, Marsdiep en Waddenzee) te omarmen en zoveel mogelijk te versterken. Dit betekent dat Den Helder haar ontwikkelingen richt op de aantrekkelijke kustlandschappen, uiteraard met inachtneming van huidige functies als primaire waterkering en Natura-2000 gebied.

We zoeken actief naar mogelijkheden om Den Helder en Julianadorp beter met de kust te verbinden, bijvoorbeeld door te investeren in nieuwe verbindingen, het verbreden van de kust- en duinlandschappen en de inzet op het mogelijk maken van multifunctioneel gebruik van de Helderse Zeewering, als toekomstbestendige klimaatdijk én nieuwe, unieke woonomgeving.

In de afgelopen decennia is bijvoorbeeld gewerkt aan het versterken van de ligging van Nieuw Den Helder aan de duinen en het doortrekken van dit duinlandschap de wijk in. Deze koers wordt richting de toekomst doorgezet. In Julianadorp speelt eenzelfde vraagstuk, waarbij de aansluiting van het dorp met de duinen verder versterkt kan worden met een verbreding van het duinlandschap. Dit brede duinlandschap biedt ook extra kansen voor toerisme en (verblijfs)recreatie en past in de kwaliteitsslag die ingezet wordt voor de verblijfsrecreatie in Julianadorp, waarbij de ligging in het duinlandschap, een hogere kwaliteit en het richten op verschillende doelgroepen belangrijke uitgangspunten zijn.

De Helderse Zeewering is op dit moment een belangrijke barrière tussen Den Helder Stad binnen de Linie en de zee. Om deze reden wordt in samenwerking met Woningstichting Den Helder/Helder Vastgoed B.V. en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) een innovatief plan uitgewerkt om een versterking en verbreding van deze dijk (met het oog op toekomstige zeespiegelstijging) te combineren met wonen aan de binnenzijde van de dijk, waarmee de stad opnieuw verbonden wordt met het Marsdiep en een uniek woonmilieu zal gaan ontstaan. Door dit multifunctionele gebruik van de Helderse Zeewering wordt ernaar gestreefd om de dijk meer onderdeel van de stad te laten zijn.

In 2050 is Den Helder de poort naar het Waddengebied, dat Werelderfgoed is en de Natura 2000 status heeft, geworden. Den Helder neemt actief deel aan de uitwerking van de Agenda voor het Waddengebied om door ontwikkeling de huidige waarde van het Waddengebied in 2050 te kunnen borgen en waar mogelijk verder te versterken. In het Uitvoeringsprogramma van de Agenda voor het Waddengebied 2050 neemt Den Helder o.a. deel aan de onderwerpen: ontwikkeling Kop van Noord- Holland, Havenplaatsen, Parkeerfaciliteit Boorplatforms bij Den Helder, Toerisme en Erfgoed.

❖ **De gemeente Den Helder behoudt en versterkt haar kenmerkende open landschappen en Huisduinen, Julianadorp en Den Helder ontwikkelen zich daarbinnen verder als aparte kernen. De stad Den Helder kenmerkt zich door de open ruimten tussen de stadsdelen en de wijken Binnen de Linie, Nieuw Den Helder en De Schooten hebben een onderscheidend karakter.**

Het open landschap van duinen, polders en kwelders van de gemeente Den Helder wordt zeer gewaardeerd en de verre uitzichten over de polder en op de duinen zijn kenmerkend. Ook vormen

de historische Koegraspolder en Huisduiner Polder de scheiding tussen de stad Den Helder en de kernen Huisduinen en Julianadorp. Daarnaast heeft de Huisduiner Polder een hoge cultuurhistorische waarde als ruim, open schootsveld van Fort Erfrins.

Deze open landschappen worden in stand gehouden en daarmee wordt ook direct expliciet de keuze gemaakt om Julianadorp en Huisduinen zich in de toekomst verder te laten ontwikkelen als aparte kernen binnen de gemeente, passend bij het karakter dat beiden op dit moment hebben en in de Omgevingsvisies Huisduinen en Julianadorp wordt geschetst.

De keuze om de Koegraspolder en Huisduiner Polder open te houden betekent ook dat er ruimte blijft voor agrarisch gebruik. Nieuwe woningbouwontwikkelingen worden in principe binnen het stedelijk gebied gerealiseerd, zodat deze ook bijdragen aan de huidige voorzieningen. Slechts wanneer binnenstedelijk geen ontwikkelruimte beschikbaar meer is kan worden gekozen voor ontwikkeling aan de rand van de kernen. Hiermee wordt de agrarische sector zoveel mogelijk zekerheid geboden in een periode dat deze sector al regelmatig onder druk staat door ontwikkelingen binnen de sector zelf (schaalvergroting, soms moeizame bedrijfsopvolging, wens om bedrijfsvoering te verduurzamen), maar ook door ontwikkelingen van buitenaf (veranderingen in het klimaat met meer extreme weersomstandigheden, druk om te verduurzamen, maatschappelijke zorgen om gebruik van bestrijdingsmiddelen).

❖ **Stadshart en Willemsoord ontwikkelen zich verder richting één samenhangend en complementair centrumgebied voor gemeente en regio.**

De ingezette (her)ontwikkeling van het Stadshart en Willemsoord, als doorlopend centrumgebied van Den Helder, wordt verder doorgezet. De stedelijke vernieuwing, die in het afgelopen decennium steeds duidelijker zichtbaar wordt in het straatbeeld, wordt verder uitgerold met het doel om het centrum van Den Helder een aantrekkelijk visitekaartje te laten zijn voor bewoners, ondernemers en bezoekers.

Hierbinnen wordt gestreefd naar sterke voorzieningen op het gebied van cultuur, detailhandel en horeca. Beide gebieden (Stadshart en Willemsoord) samen vervullen deze centrumfunctie qua voorzieningen voor de gemeente en de regio. De samenhang tussen beide gebieden wordt verder versterkt, zodat beide gebieden op termijn als één complementair centrum beleefd worden. Ook spelen Stadshart en met name Willemsoord een steeds belangrijkere rol in het stedelijke toerisme in Den Helder. Belangrijke voorzieningen hiervoor zijn reeds aanwezig in het gebied, maar toeristische kansen kunnen verder versterkt worden. Dit kan bijvoorbeeld door Willemsoord en Stadshart verder te verbinden aan De Stelling en alle toeristische voorzieningen daarbinnen. Ook op Willemsoord zelf kan nog meer geprofitteerd worden van de historische omgeving, de aanwezige recreatiejachthaven en nabijheid van Noordzee en Waddenzee.

❖ **Den Helder omarmt de Stelling Den Helder en ontwikkelt dit gebied verder tot de trotse voorkant van de stad.**

De Stelling Den Helder, inclusief Willemsoord, vormt het hart van Den Helder en is een prachtig gebied om te sporten, te recreëren, te bezichtigen en aan te wonen. In het verleden is de waarde van De Stelling niet altijd voldoende erkend en is de stad met haar rug naar De Stelling komen te liggen. We maken de keuze om De Stelling te erkennen als het hart van de stad en verder te ontwikkelen tot een prettig, aaneengesloten gebied. Het karakter van het militair cultuur-historisch erfgoed en aanwezige groen wordt behouden, zichtbaar gemaakt en waar mogelijk verder versterkt. We zetten in op het beleefbaar maken van De Stelling door middel van één aaneengesloten wandel-, fiets- en vaarroute, het zogeheten 'Rondje Stelling'.

De Stelling Den Helder wordt hiermee verder ontwikkeld tot een uitnodigend linielandschap dat de wijken Stad binnen de Linie, Nieuw Den Helder en De Schooten met haar bijzondere kwaliteit aan elkaar verbindt. Op veel plaatsen is het mogelijk om deze wijken meer aan De Stelling te koppelen. Een van de ontwikkelstrategieën die hieraan bijdraagt is het realiseren van nieuwe functies en woningen aan de rand van De Stelling. Langs de randen van het linielandschap van De Stelling zijn op dit moment een aantal locaties die weinig kwaliteit bieden en/of weinig gebruikswaarde voor onze inwoners hebben. Dit biedt mogelijkheden om een aantrekkelijke voorkant aan De Stelling te realiseren en bij te dragen aan het groen en de verbindingen in het gebied. Hiermee wordt De

Stelling een aantrekkelijker gebied om aan te wonen vanuit de omliggende wijken en zal De Stelling zich tot een trotse voorkant van de stad gaan ontwikkelen.

Gemeente Den Helder
strategische uitgangspunten omgevingsvisie

landschap

Groen- & landschap

- De beleefbaarheid van de ligging van de gemeente Den Helder aan drie kusten wordt verder versterkt. Hierbij wordt bescherming tegen de zee niet uit het oog verloren, maar wordt juist gestreefd naar versterking van het landschap en waterveiligheid: zogeheten waterveiligheidslandschappen.
- De binnenduinrand willen we in stappen gaan verbreden met extra duinnatuur en -landschappen. Een voorbeeld is de transformatie van enkele afgestoten velden van sportpark Streepjesberg in Nieuw Den Helder. Doel van deze verbreding is voornamelijk een versterking van landschap, natuur en waterveiligheid. Op sommige plekken is er beperkt ruimte voor medegebruik passend bij/in de omgeving, zoals landbouw in de Koegraspolder en wonen/recreatie aan de westrand van Nieuw Den Helder en Julianadorp.
- De Helderse Zeewering wordt versterkt om deze voor de komende 200 jaar sterk genoeg te maken. De versterking en verbreding van de dijk biedt ruimte voor multifunctioneel gebruik, waarbij project 'Dijkzone' met wonen op de dijk (en daarmee versterking van de ontwikkeling van het Stadshart) en plaatsing van de Seasaw (icoon op de dijk) in het oog springt.
- De Schooten wordt over het Noordhollandsch Kanaal verbonden met de naastgelegen Waddenkust. Hiermee worden onder andere 't Kuitje en de uitkijktoren bij de broedrots veel beter beleefbaar vanuit de stad. Deze verbinding draagt ook bij aan de aantrekkelijkheid van De Schooten als woonwijk binnen de gemeente. Hierbij wordt de natuur van de Waddenzee versterkt met een aantal natuurontwikkelingen rondom Oostoever, zoals de broedrots en het natuurlijker maken van de spuiwatergang. Dit draagt bij aan het beter beleefbaar maken van de Waddenzee vanuit Den Helder.
- Julianadorp en Huisduinen zijn eigen kernen binnen de gemeente en blijven fysiek van Den Helder gescheiden door middel van de aanwezige open landschappen. De Koegraspolder en de Huisduiner Polder behouden hun open karakter en de landschappelijke waarde wordt beschermd.
- Huisduinen, de Grafelijkheidsduinen en het deel van Nieuw Den Helder ten oosten van Jan Verfaillweg hebben een verleden als verdwenen Waddeneiland. Deze historie van het landschap is momenteel bijna niet zichtbaar, maar is een kans om een aantrekkelijk landschap en interessante historie terug te brengen. De transformatie van Nieuw Den Helder, waarbij de aansluiting van de wijk op het aanliggende duinlandschap een belangrijk onderdeel is, biedt hiervoor goede kansen.
- De Stelling verbindt als linielandschap in het hart van Den Helder de aanliggende wijken (Stad binnen de Linie, Nieuw Den Helder, De Schooten) aan elkaar. Door het groene karakter van De Stelling groeien de wijken niet fysiek aan elkaar vast.
- Het bijzondere (cultuur)landschap van De Nollen hangt samen met het linielandschap van De Stelling Den Helder en wordt meer zichtbaar vanuit de omliggende wijken en Station Zuid.
- De oost-west groenstructuur tussen de Noordzeekust en Waddenzeekust wordt versterkt. Door de ligging van de gemeente Den Helder op een schiereiland zijn veel natuur- en groengebieden in noord-zuid richting georiënteerd. Hetzelfde geldt voor veel verbindingen, zoals de drie belangrijkste toegangswegen richting Den Helder en de spoorverbinding. Een belangrijke kans om de hoofdgroenstructuur te versterken is het inzetten op betere oost-west verbinding, bijvoorbeeld via De Stelling, Doggersvaart en van Foreestweg/Schoolweg. Bijkomend voordeel is dat deze verbindingen hiermee ook recreatief interessanter worden en dit ook kansen biedt voor versterking van het netwerk voor langzaam verkeer.
- We zetten in op een duidelijke groenstructuur, waarbij in iedere buurt kwalitatief buurtgroen aanwezig is, in iedere wijk minimaal 'parkgroen' aanwezig is (Stadspark, Timorpark, Duinpark, Kreekpark, Rehorstpark, Schooterduinpark, Groene Slenk) en vanuit alle buurten en wijken op een eenvoudige manier het landschap en open buitengebied beleefbaar is. Hierbij wordt de

huidige hoofdgroenstructuur verder versterkt, zodat er een robuuste groenstructuur is voor mens, dier en plant.

- Quelderduijn is centraal gelegen in Den Helder en vervult voor de hele stad een rol als sport- en recreatiepark. Bovendien is hier ruimte voor het organiseren van grote(re) evenementen.
- Water speelt een belangrijke rol in de gemeente Den Helder. Niet alleen worden we aan drie zijden omringd door de zee, maar water is ook van levensbelang voor de agrarische sector en vormt een belangrijk onderdeel van het karakter van de wijken en het wonen in de gemeente Den Helder. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld het Helders Kanaal, de Groene Slenk en de fiets/kanoroute tussen Julianadorp in Den Helder.
- Ambitie is om in de toekomst de hoeveelheid en de kwaliteit van oppervlaktewater te vergroten, om mogelijkheden voor waterberging te bieden, kwaliteit aan de omgeving toe te voegen en om meer ruimte te geven aan waterrecreatie. Op dit laatste onderdeel heeft de gemeente de ambitie om in de toekomst de fiets/kanoroute te verlengen door het zuidelijke deel van de Duinzoom en de vaarroute langs De Stelling (Liniegracht – Helders Kanaal) volledig doorvaarbaar te maken.
- Stedelijk water (inclusief het water van de Duinzoom) en agrarisch water zijn momenteel van elkaar gescheiden en vormen aparte watersystemen. Wanneer in de toekomst milieu- en waterkundig geen bezwaren zijn kan dit op termijn weer één systeem gaan vormen. Voordeel hiervan is dat hiermee waterberging in de gemeente eenvoudiger te realiseren wordt.
- Alle buurten in de gemeente Den Helder zijn uiterlijk in 2040 klimaatbestendig gemaakt. Hierin spelen extra groen en water een belangrijke rol, door extra ruimte te bieden om water vast te houden bij extreme buien en door extra verkoeling te bieden bij grote hitte. Hierop wordt de openbare ruimte aangepast bij toekomstig onderhoud. De dichtbebouwde buurten in Stad binnen de Linie lopen de grootste klimaatrisico's en hebben daarom hierbij de meeste prioriteit.

Gemeente Den Helder
strategische uitgangspunten omgevingsvisie

mobiliteit

Mobiliteit & infrastructuur

- Door de ligging van de gemeente Den Helder is bereikbaarheid niet vanzelfsprekend. Belangrijk is daarom vooral het inzetten op onderscheidend vermogen en kwaliteit, waardoor inwoners, ondernemers en bezoekers bewust voor de gemeente Den Helder kiezen. De bereikbaarheid van de gemeente Den Helder wordt daarbij zo optimaal mogelijk gemaakt met verschillende vervoersmiddelen.
- De belangrijkste regionale verbindingen zijn de N250, die vanaf de gemeentegrens doorgaat in oostelijke (N99) en zuidelijke richting (N9), het NS spoor, waarbij Den Helder het kopstation is op het traject naar Nijmegen via Alkmaar, Amsterdam en Utrecht, en de TESO-veerboot tussen Den Helder en Texel.
- Deze regionale verbindingen en met name punten waar deze regionale verbindingen samenkomen in knooppunten zijn de belangrijkste entrees voor de gemeente. Om bij te dragen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat wordt ingezet op een goede kwaliteit van deze entrees/entreegebieden, die aansluit bij het karakter en de kwaliteiten van de gemeente Den Helder.
- De hoofdwegen van de gemeente Den Helder krijgen een duidelijke eigen identiteit en worden hier ook op ingericht.
- Hierbij kiezen we ook richting de toekomst voor de N250 als hoofdverbinding tussen Den Helder en de regio. De bereikbaarheid van de N250, als de centrale verbinding, van en naar Stadshart/Willemsoord, TESO, civiele haven & Marinehaven is een zeer belangrijk aandachtspunt voor alle ontwikkelingen in de gemeente Den Helder. Voor een zo goed mogelijke bereikbaarheid van de N250 wordt zoveel mogelijk ingezet op ontmenging van verschillende verkeersstromen, met name op de zwaarst belaste delen van deze weg.
- De Langevliet/Nieuweweg krijgt identiteit als belangrijkste verbinding tussen Julianadorp en Den Helder met ruimte voor agrarisch medegebruik. Tevens wordt hier een doorfietsroute tussen Den Helder en Julianadorp, en vanaf Julianadorp de rest van de regio, aan gekoppeld.
- De Zanddijk/Jan Verfaillieweg krijgt identiteit als toeristische kustroute, meer gericht op beleving voor de bezoeker/toerist dan op ontsluiting richting de regio en verder.
- De gemeente Den Helder wil graag een fietsvriendelijke gemeente zijn en heeft hier recent een fietsvisie voor vastgesteld. Naast het realiseren van een regionale doorfietsroute wordt vooral gefocust op zwakke of ontbrekende schakels in het fietsnetwerk en het geven van ruimte aan langzaam verkeer in de inrichting van de openbare ruimte.
- Met de toenemende levendigheid van het Stadshart en Willemsoord speelt de transitie naar andere vormen van mobiliteit ook een steeds belangrijkere rol in het bereikbaar houden van het centrumgebied. Naast de fiets als vervoersmiddel spelen ook openbaar vervoer en deelvervoer hier een belangrijke rol in. Aantrekkelijke stationsgebieden maken het openbaar vervoer een prettigere optie, terwijl de combinatie van OV, ruimte voor de fiets en deelvervoer belangrijk is om de hele gemeente op verschillende manieren bereikbaar te maken en te houden.
- Station Den Helder, gevestigd in een bijzonder gebouw uit de Wederopbouwperiode, heeft een belangrijke functie in de bereikbaarheid van Den Helder voor Helderse bewoners en werknemers. Daarnaast heeft het station potentie om een belangrijkere rol te spelen voor bezoek aan het Stadshart, horeca, evenementen en culturele voorzieningen op Willemsoord en toerisme naar Den Helder en Texel. Een goede, aantrekkelijke verbinding tussen Station, Stadshart, Willemsoord en TESO is daarom van groot belang. Daarnaast is het ook van groot belang dat het station zich verder ontwikkelt als knooppunt van verschillende vormen van mobiliteit. Dit vraagt om een concentratie van mobiliteitsvormen in en rondom het stationsgebied, zodat eenvoudig kan worden overstapt tussen trein, fietsen en wandelen, regionaal busvervoer en verschillende vormen van deelvervoer.

- Station Zuid is een belangrijk OV- en infraknooppunt voor De Schooten, Nieuw Den Helder, Julianadorp en (Museum) De Nollen. Daarnaast is het gebied een natuurknooppunt tussen De Stelling, Noordzee, Waddenzee en de Koegraspolder en is museum Den Nollen het startpunt van een cultuurroute langs de Waddenzee tot aan Denemarken. Op dit moment heeft het gebied een matige uitstraling en kampt het station met een negatief imago. Aan het gebied wordt een kwaliteitsimpuls gegeven. Met het toevoegen van woningen en/of kleine voorzieningen bij het station kan dit nog verder worden versterkt en wordt de samenhang tussen het station en de wijk De Schooten versterkt.
- De entree van Den Helder via de Langevliet/Nieuweweg (vanuit Julianadorp) dient een betere ruimtelijke kwaliteit te krijgen. In het gebied ligt ruimte om het landschap verder te versterken en een bijzonder woonmilieu aan de rand van De Stelling te creëren. De fly-over bij de Waddenzeestraat wordt hierbij vervangen door een andere, kleinschaligere, verkeersoplossing. Hierbij wordt ingezet om op langere termijn het gedeelte van de Nieuweweg door Fort Dirksz Admiraal loopt af te waarderen, bijvoorbeeld tot enkel bestemmingsverkeer of een fietspad. Verkeerskundig is deze ontsluiting niet noodzakelijk en afwaarderen van deze verbinding versterkt de samenhang van De Stelling en de ontwikkeling tot een linielandschap.
- De verbindingswegen tussen Stad binnen de Linie en Nieuw Den Helder & De Schooten (Schootenweg, Texelstroomlaan, Marsdiepstraat) zijn sociaal veilig door aanliggende functies en/of gebruik van (voorzieningen aan) De Stelling. Hiermee wordt De Stelling niet meer als barrière ervaren en wordt de samenhang tussen de verschillende wijken versterkt.
- De oost-west verbindingen tussen de Noordzeekust en Waddenzeekust worden versterkt, met name wat betreft recreatieve en langzaam verkeer routes. Ontbrekende schakels worden toegevoegd, zoals verbindingen tussen De Schooten en de Waddenzee, Fort Westoever en de Linie & de Middenvliet en Kooypunt. Ook wordt een betere verbinding tussen Nieuw Den Helder en De Schooten gerealiseerd via Station Zuid.
- Toenemende digitalisering kan een voordeel voor de gemeente Den Helder zijn, aangezien hierdoor steeds meer mensen in staat worden gesteld om (deels) thuis te werken, onderwijs te volgen en te winkelen. Daardoor kan Den Helder ook zonder centrale ligging aantrekkelijk zijn als gemeente, zo maar voldoende kwaliteit geboden wordt. Dit vraagt wel om inzet voor een optimale digitale bereikbaarheid binnen de gemeente.

Gemeente Den Helder
strategische uitgangspunten omgevingsvisie

bedrijvigheid

Functies & bedrijvigheid

- Den Helder kent een aantal duidelijke centra, waar detailhandel en voorzieningen zich concentreren. De gemeente Den Helder houdt vast aan deze duidelijke detailhandelsstructuur en werkt aan het versterken van de kwaliteit en het optimaal gebruik hiervan. Hierbij neemt de gemeente een faciliterende rol aan.
- Het Stadshart van Den Helder vervult een centrumfunctie qua voorzieningen voor de gemeente en de regio. Willemsoord is hieraan complementair met voorzieningen op het gebied van cultuur en horeca. Gezamenlijk vormt dit één samenhangend centrumgebied.
- Julianadorp heeft een eigen dorpshart en –voorzieningen in de vorm van het Loopuytpark en winkelcentrum de Riepel, deze worden verder versterkt.
- De wijkcentra in Nieuw Den Helder, De Schooten en Julianadorp-Zuid zijn ondersteunend en vooral gericht op dagelijkse boodschappen.
- Grootschalige detailhandel wordt geconcentreerd op het Ravelijncentrum, dat hiermee een specifieke regionale functie vervult.
- De gemeente Den Helder kent een divers aanbod aan onderwijs, waarvan ook speciaal onderwijs (basis en voortgezet) onderdeel is.
- Voldoende, kwalitatief goed basisonderwijs is een belangrijke voorwaarde om goed op te groeien in de gemeente Den Helder. We streven naar een divers aanbod van basisonderwijs, met een goede spreiding over hele gemeente. Samenwerking van verschillende basisscholen en/of kinderopvanglocaties in een zogeheten Integraal Kindcentrum (IKC) wordt gestimuleerd. Gestreefd wordt naar minimaal één IKC in iedere wijk en in Julianadorp.
- Het voortgezet onderwijs wordt geclusterd op één centrale locatie in Den Helder, die goed bereikbaar is met alle vervoersmiddelen. Dit cluster draagt inhoudelijk en ruimtelijk bij aan Den Helder als maritiem kenniscentrum. Hiervoor zijn drie locaties in beeld, die nader onderzocht zullen worden. Het gaat om de locaties Drs. F. Bijlweg, de Linie/Sportlaan en Westoever-Noord. Het voortgezet onderwijs in Julianadorp (Junior College) is ondersteunend aan de hoofdlocatie in Den Helder.
- Het Noordwest Ziekenhuis in Den Helder speelt een belangrijke rol in de gezondheidszorg voor de inwoners van de gemeente en de regio. We zetten in op het behoud van het ziekenhuis en een zo volwaardig mogelijk aanbod aan zorg in de gemeente Den Helder. De toegankelijkheid van het ziekenhuis vanuit de gemeente en de regio wordt gewaarborgd.
- Kleinschalige zorg in de buurt is het uitgangspunt voor nieuwe zorgontwikkelingen. Daarbij wordt gekeken naar de behoefte uit de buurt zelf en de reeds aanwezige zorgfaciliteiten. Nieuwe ontwikkelingen die primair op het verlenen van zorg gericht zijn vinden plaats in de nabijheid van voorzieningen. Hiervoor worden ‘woonzorgzones’ aangewezen nabij belangrijke voorzieningen als winkelcentra/supermarkten, eerstelijns zorg (huisarts en apotheek) en toegang tot openbaar vervoer. In deze woonzorgzones worden openbare ruimte en faciliteiten hierop ingericht, zodat inwoners zo lang mogelijk (zo) zelfredzaam (mogelijk) blijven.
- Buiten deze woonzorggebieden is in principe geen ruimte meer voor ontwikkelingen waarbij vormen van intensieve zorg in combinatie met wonen centraal staan. Voor lichtere zorg en ondersteuning kan wel worden gekozen voor een locatie buiten deze woonzorggebieden, maar een hogere mate van zelfredzaamheid en afstemming op de reeds beschikbare zorg in de wijk is hierbij een uitgangspunt.
- De gemeente Den Helder werkt met sociale wijkteams, die op centrale locaties in iedere wijk van Den Helder en de kern Julianadorp vindbaar zijn: MFC De Boerderij (De Schooten), MFC 't Wijkhuis (Nieuw Den Helder), MFC Julianadorp (Julianadorp) en Bernhardplein (Stad binnen de Linie).

- We streven ernaar om in iedere wijk van Den Helder en de kern Julianadorp een Multifunctioneel Centrum (MFC) te hebben. Hier komen verschillende partijen met een belangrijke functie in de wijk bij elkaar en de centra bieden voor sociaal-maatschappelijke activiteiten die voor veel inwoners belangrijk zijn. Inmiddels zijn er MFC's gerealiseerd in De Schooten, Nieuw Den Helder en Julianadorp. Voor Stad binnen de Linie wordt nog gezocht naar de beste oplossing. Op dit moment spelen in die wijk vooral de buurthuizen een belangrijke sociaal-maatschappelijke rol.
- Lokale bedrijvigheid wordt gefaciliteerd met voldoende en zo optimaal mogelijk benutte bedrijventerreinen. Hierbij zetten we in op lichte bedrijvigheid op bedrijventerreinen in de nabijheid van woongebieden. Bedrijventerreinen Ambachtsweg, Westoever en De Dogger zijn hier voorbeelden van. De twee laatstgenoemde locaties zouden op langere termijn ook ontwikkeld kunnen worden tot meer gemengde woon-werkgebieden, afhankelijk van de toekomstige vraag naar woningen en bedrijfsruimte. Zwaardere bedrijvigheid, te bepalen aan de hand van de milieucategorie, concentreren we op locaties verder van woongebieden, zoals in de haven en op bedrijventerreinen Kooypunt en Oostoever.
- De haven van Den Helder biedt ruimte voor (zee)havengebonden activiteiten. Prioriteit gaat hierbij uit naar activiteiten die bijdragen aan de nationale belangen energietransitie en nationale veiligheid, waaraan de haven van Den Helder een belangrijke bijdrage levert. Om deze activiteiten op langere termijn ook de ruimte te geven worden de mogelijkheden voor extra (zee)kadelengte en havenruimte nader onderzocht. Ook het (high-tech) onderhoudscluster en andere huidige activiteiten vinden hun plek in het havengebied. Gezocht wordt naar een optimale verdeling van de beschikbare ruimte, waarbij bedrijvigheid zonder directe behoefte aan (zee)kaderuimte bij voorkeur op andere locaties in het Maritiem Cluster (Kooypunt, Oostoever) plaatsvindt.
- Den Helder is een aanlandlocatie voor duurzaam opgewekte en geproduceerde energie op de Noordzee met de daarvoor benodigde fysieke ruimte en infrastructuur. Deze ruimte wordt gezocht binnen het Maritiem Cluster, gezien de samenhang met de ontwikkelende bedrijvigheid rondom duurzame energie in dit gebied.
- In de Koegraspolder wordt gestreefd naar toekomstbestendigheid voor de huidige agrarische bedrijvigheid. Agrariërs ondervinden in toenemende mate last van extremere weersomstandigheden, als gevolg van het veranderende klimaat. Ook neemt de druk om de bedrijvigheid te verduurzamen toe, terwijl de bedrijfsvoering door onder andere schaalvergroting regelmatig onder druk staat. Waar deze toekomstbestendigheid op lange termijn niet haalbaar blijkt te zijn wordt met agrariërs gezocht naar mogelijke transformatie naar andere agrarische activiteiten. Verbreding van agrarische bedrijvigheid met andere functies (bijvoorbeeld een minicamping, zorgboerderij, het opwekken van duurzame energie) krijgt meer de ruimte, op voorwaarde dat de functieverbreding niet zorgt voor verrommeling van het landschap en het open landschap gewaarborgd blijft.
- Verblijfsrecreatie in de gemeente Den Helder focust zich op drie gebieden: kusttoerisme in (met name) Julianadorp en (kleinschaliger) op Huisduinen en rondom De Helderse Vallei, stedelijk toerisme in Den Helder en kleinschalig agrarisch toerisme in het buitengebied (met name in de Koegraspolder). Deze drie pijlers blijven we hanteren.
- De drie wijken van Den Helder (Stad binnen de Linie, Nieuw Den Helder & De Schooten) en Julianadorp hebben minimaal één sportcomplex waarop verschillende sporten beoefend kunnen worden. Voor een aantal sporten is een centrale accommodatie beschikbaar in de gemeente, zoals een atletiekbaan, een wielervedbaan en een zwembad. Ook stimuleren we sport en beweging in de openbare ruimte, om zo bij te dragen aan een gezonde leefomgeving. Voor jongere kinderen zijn speeltuinen en speelplaatsen hiervoor erg belangrijk. In iedere buurt is een speeltuin/speelplaats aanwezig, met veilige en kwalitatief goede speeltoestellen.
- De gemeente Den Helder kent diverse volkstuincomplexen. Volkstuinen spelen een belangrijke rol voor onze inwoners, om hun hobby te kunnen uitoefenen, om elkaar te ontmoeten en om op een actieve manier gezond eten te verbouwen. Ook leveren volkstuincomplexen een bijdrage aan de hoeveelheid groen in de gemeente, wat bijdraagt aan onder andere biodiversiteit en

klimaatadaptatie. Daarom streeft de gemeente naar voldoende beschikbaarheid van volkstuinen en een goede spreiding van de complexen over de gemeente.

- In de gemeente Den Helder zijn diverse religieuze gebedshuizen te vinden, die voor veel inwoners een belangrijke sociaal-maatschappelijke rol vervullen. De gemeente speelt geen rol bij het aanbieden van deze functie, maar heeft wel aandacht voor de betekenis hiervan voor onze inwoners. In de afgelopen jaren is er af en toe sprake van religieuze gebedshuizen die door teruglopend bezoek, fusies en/of andere redenen leeg komen te staan. Wanneer deze gebouwen een belangrijke waarde vertegenwoordigen, bijvoorbeeld qua identiteit of ruimtelijke kwaliteit, wordt gezocht naar een passende herbestemming om dit religieus erfgoed te behouden.
- De gemeente Den Helder kent twee begraafplaatsen: de Algemene begraafplaats Den Helder en de Rooms-Katholieke begraafplaats Sint Josef. Beide zijn gelegen in de Huisduiner Polder tussen Huisduinen en Nieuw Den Helder. Naast de oorspronkelijke functie zijn begraafplaatsen ook een plek waar inwoners naar toe komen om te gedenken of rust te zoeken. Hiermee hebben de begraafplaatsen een eigen, unieke waarde. Sommige delen van de Algemene begraafplaats hebben bovendien monumentale waarde, die vragen om bescherming en behoud.

Gemeente Den Helder strategische uitgangspunten omgevingsvisie

ontwikkelingen

Ontwikkelingen

- De gemeente Den Helder werkt hard aan het bieden van een aantrekkelijk vestigingsklimaat en een leefbare gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers. De afgelopen decennia is veel focus geweest op de stedelijke vernieuwing in de binnenstad, de ontwikkeling van Willemsoord als complementair onderdeel van het centrumgebied, de transformatie van Nieuw Den Helder en het herstellen van onderdelen van De Stelling. De ingezette koers voor deze gebieden wordt richting de toekomst vastgehouden.
- Grootschalige woningbouwontwikkelingen vonden de afgelopen jaren vooral plaats in Julianadorp, met het Willem Alexanderhof en 't Laar als voorbeelden. In Den Helder is het aantal woningbouwontwikkelingen in uitvoeringsfase momenteel beperkt. In de toekomst wordt gestreefd naar een goede spreiding van nieuwe ontwikkelingen over de gemeente.
- Tot 2030 is behoefte aan 1.500 nieuwe woningen in de gemeente Den Helder. Bij deze woningbouwopgave krijgen binnenstedelijke inbreidings- en transformatielocaties de voorkeur boven buitenstedelijke uitbreidingslocaties. Hiermee worden de huidige kernen en de aanwezige voorzieningen verder versterkt, wat belangrijk is voor de vitaliteit van de gemeente Den Helder op lange termijn.
- Nieuwe ontwikkelingen sluiten goed aan op de vraag op de woningmarkt en de sociale en demografische situatie in het gebied waarin zij gerealiseerd worden.
- Deze nieuwe woningen dragen bij aan een toekomstbestendige leefomgeving. De woning en woonomgeving zijn van goede kwaliteit en behouden hun kwaliteit. Nieuwe ontwikkelingen worden zo ingericht en gerealiseerd dat deze goed te beheren zijn. Dit is essentieel om de kwaliteit van de leefomgeving op langere termijn te behouden. Onduidelijke overgangen tussen privé- en openbaar terrein worden voorkomen.
- Landelijk is afgesproken dat nieuwe woningen energieneutraal worden opgeleverd. Nul op de meter is de basis, waar mogelijk wordt gekeken of nieuwe woningen energieleverend kunnen worden opgeleverd. Ook wordt in de woonomgeving al rekening gehouden met de energietransitie, bijvoorbeeld in de vorm van lokale energieopslag, het laden van elektrische auto's en het scheiden van afvalstromen. Regionaal wordt gewerkt aan afspraken over de klimaatrobustheid van nieuwe ontwikkelingen, onder andere wat betreft het tijdelijk opslaan en vertraagd afvoeren van (regen)water, de hoeveelheid groen en beschikbare schaduw.
- In de wijk Stad binnen de Linie wordt ingezet op stedelijke woonmilieus. In Nieuw Den Helder, De Schooten, Julianadorp en Huisduinen zetten we in op gemengde woonmilieus. In en rondom het oude dorp van Julianadorp wordt ingezet op dorpse woonmilieus.
- Een aantal locaties gelden al als uitwerkingslocaties voor (grootschaligere) woningbouw. Hier wordt aan vast gehouden. Het gaat om de locaties: Dijkzone, Vinkenterrein/Molenwerf, Koningstraat/Spoorstraat, Station Zuid, Drs. F. Bijlweg, Westoever-Noord/Spoorweghaven, diverse transformatielocaties in Nieuw Den Helder, sportpark Julianadorp en Julianadorp-Oost.
- Een majeure ontwikkeling in Den Helder is de samenwerking van verschillende partijen binnen het Maritiem Cluster: de ooststrand van Den Helder waarin de zeehaven, het Marineterrein, de luchthaven, de N250 en bedrijventerreinen Oostoever, Kooypunt en Kooyhaven (grondgebied gemeente Hollands Kroon) in gelegen zijn. Doelstellingen zijn om de economische vitaliteit te vergroten, bij te dragen aan de maritieme stadsontwikkeling van Den Helder, de bereikbaarheid van Den Helder te verbeteren en een klimaat robuuste ontwikkeling en inrichting van het gebied.
- Ontwikkellocaties Dijkzone, Westoever/Spoorweghaven en de verdere ontwikkeling van Willemsoord zijn belangrijke onderdelen van de maritieme stadsontwikkeling van Den Helder.
- De stedelijke vernieuwing in het Stadshart, ingezet met het Uitvoeringsplan Stadshart, heeft de uitstraling van het Stadshart de afgelopen jaren ingrijpend verbeterd. Ook de inzet om Willemsoord verder te ontwikkelen als complementair onderdeel van het centrumgebied, gericht op cultuur, horeca en leisure, werpt steeds meer zijn vruchten af. De ingezette koers wordt

voortgezet en er lopen diverse ontwikkelingen om het Stadshart in de komende jaren nog verder te versterken. Een voorbeeld hiervan is de actuele transformatie van de Koningstraat/Spoorstraat. Als nieuwe uitwerkingslocatie voor grootschalige woningbouw wordt de haalbaarheid van het project Dijkzone onderzocht. Hierin wordt een verhoging en verbreding van de Helderse Zeewering, bedoeld om deze voor de komende twee eeuwen bestand te maken tegen de stijgende zeespiegel, gecombineerd met wonen aan de binnenzijde van de dijk, aansluitend op het Stadshart. Dit project levert een zeer belangrijke bijdrage aan de verbinding van Den Helder met de zee en zal een nieuw, uniek woonmilieu bieden met uitzicht over het Marsdiep en Texel. Andere ontwikkellocaties in de wijk Stad binnen de Linie zijn de inbreidingslocatie Vinkenterrein/Molenwerf en de transformatie van het noordelijke deel van bedrijventerrein Westoever.

- De ingezette transformatie van Nieuw Den Helder, van (voornamelijk) gestapelde bouw naar eengezinswoningen en het aansluiten op het duingebied en –landschap, wordt gecontinueerd. Een aantal kenmerkende structuren en/of gebouwen uit de wederopbouwperiode blijven behouden, maar worden onderdeel van een veel meer gemengde wijk. In Nieuw Den Helder ervaar je de nabijheid van de duinen en de zee, door het duinlandschap in de buurt en de goede verbindingen om het duinlandschap in te gaan vanaf de wijk. De afgelopen jaren is door de Woningstichting veel ingezet op de transformatie van het centrale en westelijke deel van de wijk. Hier liggen nog enkele grotere ontwikkellocaties, die nader uitgewerkt zullen worden. In de periode tot 2030 zal voor de ontwikkeling van Nieuw Den Helder meer focus komen te liggen op het oostelijke gedeelte. Het Drs. F. Bijlweg gebied, momenteel een gemengd voorzieningencluster, is een belangrijke transformatielocatie. Het gebied kampt met veel leegstand en diverse partijen overwegen op dit moment hun toekomst in dit gebied. De grootte en de centrale ligging van dit gebied binnen de gemeente bieden gunstige voorwaarden om dit gebied te transformeren richting een gemengde woonbuurt, met het groen van De Stelling en De Nollen in de nabijheid. Bij transformatie van het Bijlweg-gebied en afwaardering van het verkeersknooppunt op de Waddenzeestraat ontstaat ook de mogelijkheid om het linielandschap bij Fort Dirksz Admiraal beter zichtbaar te maken. Een kleinschalige ontwikkeling in dit linielandschap kan bijdragen aan zowel de kwaliteit van Nieuw Den Helder als van De Stelling.
- In De Schooten is weinig noodzaak tot grootschalige verandering van de opzet van de wijk. De woningen en de woonomgeving sluiten goed aan bij de woonwensen van veel inwoners en er is voldoende ruimte in de openbare ruimte om uitdagingen als de energietransitie, vergroening van de leefomgeving, klimaatadaptatie en de stijgende parkeerdruk op te vangen. Tegelijkertijd spelen er wel grote maatschappelijk en sociale ontwikkelingen in De Schooten. Van alle delen van Den Helder heeft De Schooten de hoogste gemiddelde leeftijd en het hoogste percentage ouderen. Dit is an sich geen probleem, maar er dient rekening te worden gehouden met een stijgende behoefte aan levensloopbestendige woningen, zorg (zowel aan huis als intramuraal) en een goed toegankelijke openbare ruimte. Hier zal in de komende jaren extra op ingezet worden. Bij Station Zuid is ruimte voor een kleine inbreiding met nieuwe woningen. Op dit moment wordt de stationsomgeving door de relatief afgelegen ligging door veel inwoners ervaren als wat verlaten en sociaal onveilig. Door het toevoegen van een aantal woningen en kleinschalige voorzieningen rondom het station wordt het gebied meer onderdeel van de wijk en zal de kwaliteit van het gebied verbeteren.
- In Julianadorp is de ruimte voor inbreiding bij nieuwe woningbouwontwikkelingen beperkt. Daarom wordt voor de realisatie van het burgerinitiatief ONS, gericht op een multifunctioneel terrein in Julianadorp voor ontspanning, natuur en sport, gericht op uitleg in Julianadorp-Oost. Hiermee ontstaat ruimte voor inbreiding nabij het centrumgebied van Julianadorp. De gebiedsontwikkeling in Julianadorp-Oost biedt tevens ruimte voor het toevoegen van enkele bijzondere woonmilieus, die kwaliteit en onderscheidend aanbod kunnen toevoegen aan de huidige woningvoorraad van Julianadorp.
- Op Huisduinen is er geen ruimte meer voor grootschalige woningbouwontwikkelingen. Door de beperkingen die er liggen op de Helderse Zeewering en in de Grafelijkheidsduinen en de keuze om de Huisduiner Polder open te houden ontbreekt de ruimte hiervoor. Kleinschalige inbreiding op vrijkomende locaties of kavels, zoals de Tillenhof, bieden kans voor organische toevoegingen aan het dorp.

- De gemeente Den Helder is trots op haar (militair) erfgoed en cultuurhistorie en zet actief in op 'behoud door ontwikkeling' van monumenten, beeldbepalende panden en het Rijksbeschermd Stadsgezicht De Stelling Den Helder.
- In deze strategische uitgangspunten worden een aantal nieuwe ontwikkellocaties en zoekgebieden in Den Helder aangewezen, ter aanvulling op de eerder aangewezen uitwerkingslocaties voor (grootschaligere) woningbouw. Deze locaties bieden kansen om de stad te versterken met woonmilieus die aansluiten op de al aanwezige kwaliteiten van landschap, natuur en cultureel erfgoed. De meeste locaties zijn aangewezen als zoekgebied, die afhankelijk van sociale en demografische ontwikkelingen, na 2030 verder uitgewerkt kunnen worden.
- Het schootsveld van Fort Dirksz Admiraal wordt aangewezen als nieuwe ontwikkellocatie die vóór 2030 verder wordt uitgewerkt. Hier ligt een kans om door middel van landschappelijke aanpassingen en het inpassen van kleinschalige woningbouw het fort beter herkenbaar te maken als cultuurhistorisch element. Voorwaarde hiervoor is dat de huidige verkeerssituatie op de Waddenzeestraat, die verkeerstechnisch over gedimensioneerd is, wordt afgewaardeerd. Hierdoor ontstaat ruimte om het landschap van de linie en Fort Dirksz Admiraal duidelijker zichtbaar en beleefbaar te maken. Binnen dit linielandschap is ruimte voor een klein aantal woningen, die qua uitstraling aansluiten op de linie en zorgen voor extra voorkanten richting De Stelling. Dit zorgt voor een betere aansluiting van Nieuw Den Helder op het linielandschap van De Stelling en voegt kwaliteit toe aan zowel de wijk als aan De Stelling.
- Incidentele nieuwe kansen om door middel van inbreiding of transformatie in het bestaande stedelijke gebied nieuwe voorkanten van de stad richting De Stelling te realiseren worden omarmd door de gemeente als kans om bij te dragen aan de kwaliteit van De Stelling en daarmee van de stad. Voorwaarde is wel dat deze locaties niet concurreren met de aangewezen uitwerkingslocaties voor grootschalige(re) ontwikkeling.
- De gemeente Den Helder kent twee woonwagencentra, één in Nieuw Den Helder en één in De Schooten. Deze kampen zijn een woonvorm die een eigen cultuur kennen en zich kenmerken door hechte onderlinge banden tussen de bewoners. De twee huidige kampen blijven in de toekomst behouden voor de bewoners.
- Door de huidige grote druk op de woningmarkt is het voor sommige groepen momenteel lastiger om een woning te vinden in de gemeente Den Helder. Voor een aantal groepen is dit door hun specifieke situatie extra lastig, bijvoorbeeld omdat zij met spoed een woning zoeken, slechts kortere tijd in de gemeente Den Helder zullen wonen of door verschillende redenen niet aan bod komen in het reguliere koop- of huursegment. Voor deze groepen kan tijdelijk/flexibel wonen een oplossing voor hun woonprobleem betekenen. De gemeente Den Helder bekijkt mogelijkheden om deze specifieke vormen van wonen in te zetten om de druk op de woningmarkt op te vangen.
- Na 2030 is de toekomstige vraag naar nieuwe woningen lastiger in te schatten. Veel zal afhangen in hoeverre Den Helder, door te werken aan de aantrekkelijkheid van de stad, het ingezette pad van krimp naar groei kan volhouden en mogelijk zelfs versterken. De gemeente kiest ervoor om een aantal potentiële zoekgebieden aan te wijzen waar, bij voldoende toekomstige vraag, nieuwe ontwikkelingen een kwalitatieve toevoeging kunnen zijn op de huidige situatie en kansen liggen om onderscheidende woonmilieus toe te voegen. Hierbij worden woonmilieus voorgesteld die aansluiten bij de aanwezige kwaliteiten van landschap, natuur en cultureel erfgoed. Deze zoekgebieden worden apart aangeduid op de kaart, met een indicatie wat voor type ontwikkeling op die locatie zou passen. In veel gevallen is er sprake van een huidig ander gebruik. Bij de keuze om na 2030 te gaan voor nadere uitwerking van een locatie zal het gebruik op dat moment en de mogelijkheden om dit elders te compenseren of een alternatief te kunnen bieden een zeer belangrijke rol spelen. De keuze om vooral binnenstedelijke ontwikkellocaties en zoekgebieden aan te wijzen betekent dat er extra aandacht nodig is voor de gevolgen voor de leefbaarheid van de wijk bij inbreiding ten koste van andere functies. De gemeente Den Helder gaat hier zorgvuldig mee om.

- Aansluitend op het project Dijkzone zijn de twee zoekgebieden ten westen (Dijkzone – Oud Den Helder) en oosten (Dijkzone – Willemsoord) op de Helderse Zeewering aangewezen. Het beter verbinden van Den Helder met de zee is een van de centrale uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van de gemeente, waaraan het project Dijkzone een zeer belangrijke bijdrage moet gaan leveren. De aangewezen zoekgebieden bieden de ruimte om bij aanhoudende vraag na 2030 extra ontwikkelingen aan de binnenzijde van de verhoogde en multifunctionele dijk uit te werken.
- Aan de binnenduinrand van Nieuw Den Helder (westzijde) zijn twee zoekgebieden voor na 2030 aangewezen: Streepjesberg-Noord en het Landje van Berts. In deze twee zoekgebieden staan landschappelijke ontwikkelingen voorop. Deze locaties bieden de kans om het duinlandschap dichterbij de wijk Nieuw Den Helder te brengen, in aansluiting op de eerder ingezette koers om de wijk en de duinen meer met elkaar te verbinden en in elkaar over te laten lopen. Voor deze zoekgebieden staan dus ook niet de mogelijke ontwikkelingen centraal, maar de landschappelijke kansen. Binnen deze landschappelijke ontwikkeling zijn zeer kleinschalige ontwikkelingen (denkrichting enkele tot een handvol woningen) niet ondenkbaar, als onderdeel van een uniek woonmilieu en als voorkant van de wijk richting de duinen. Op het Landje van Berts is ook eenzelfde kleinschalige ontwikkeling op het gebied van recreatie denkbaar, bij voorkeur in aansluiting op de naastgelegen Helderse Vallei.
- Aan de ooststrand van park Quelderduijn is een zoekgebied na 2030 aangewezen. Hier ligt een opgave om de Schootenweg in de toekomst aantrekkelijker en sociaal veiliger te krijgen als verbindingsweg tussen De Schooten en Stad binnen de Linie. Een kleinschalige woningbouwontwikkeling aan de rand van Quelderduijn langs de Schootenweg kan hier in de toekomst stevig aan bijdragen. Bovendien levert Quelderduijn een interessante omgeving om in een zeer groene omgeving te wonen en zorgen een aantal woningen voor meer levendigheid en sociale veiligheid in het park zelf. Door de woningbouw langs de rand te concentreren blijft het park hierbij maximaal behouden als sport- en recreatiepark richting de toekomst.
- Aan de noordzijde van De Schooten zijn twee zoekgebieden aangewezen waar binnen de huidige opzet van De Schooten ruimte is om na 2030 een aantal woningen in een groene omgeving te realiseren aan de rand van de wijk. Met het afwaarderen van het verkeersknooppunt tussen de Ravelijnweg en de Waddenzeestraat ontstaat hier de kans om de rand van De Schooten op de Ravelijnweg te oriënteren en hiermee een aantrekkelijke voorkant van de wijk te realiseren.
- Een zoekgebied voor nieuwe woningbouwontwikkeling na 2030 is aangewezen aan de oostzijde van de Nieuweweg, ten noorden van De Nollen. Een kleinschalige ontwikkeling op deze locatie biedt kansen om de entree van Den Helder via de Nieuweweg kwalitatief te versterken en woningen in een groene omgeving toe te voegen. Voorwaarde voor verdere uitwerking van dit zoekgebied is het afwaarderen van het verkeersknooppunt op de Waddenzeestraat. Samenhang bij deze ontwikkeling kan worden gezocht met de transformatie van het Drs. F. Bijlweg gebied en het landschap van het Nollenproject.
- Lokale bedrijvigheid wordt in de gemeente Den Helder gefaciliteerd met voldoende en zo optimaal mogelijk benutte bedrijventerreinen. Lichte bedrijvigheid kan hierbij een plaats vinden in de relatieve nabijheid van woongebieden. Bedrijventerreinen Ambachtsweg, Westoever en De Dogger zijn hier voorbeelden van. Op de twee laatst genoemde locaties zijn voor na 2030 zoekgebieden aangewezen, met als typering gemengd woon-werkgebied. Dit betekent niet dat ze automatisch ook een woonfunctie zullen krijgen, maar afhankelijk van maatschappelijke en economische ontwikkelingen is het niet ondenkbaar dat in de toekomst wonen en lichte bedrijvigheid meer naast elkaar of zelfs gemengd kunnen gaan plaatsvinden. Om te anticiperen op deze ontwikkeling wordt de mogelijkheid om deze gebieden verder te ontwikkelen richting gemengde woon-werkgebieden nadrukkelijk open gehouden.
- Alle buurten in de gemeente Den Helder zijn uiterlijk in 2040 aantrekkelijk en leefbaar ingericht. Hierbij is voldoende kwalitatief (buurt)groen en oppervlaktewater aanwezig, krijgt langzaam verkeer de ruimte en is een inrichting op een maximum snelheid van 30 km/u de norm in de bebouwde kom.

- Alle buurten in de gemeente Den Helder zijn uiterlijk in 2040 klimaatbestendig gemaakt. Hierin spelen extra groen en water een belangrijke rol, door extra ruimte te bieden om water vast te houden bij extreme buien en door extra verkoeling te bieden bij grote hitte. Hierop wordt de openbare ruimte aangepast bij toekomstig onderhoud. De dichtbebouwde buurten in Stad binnen de Linie lopen de grootste risico's qua wateroverlast en hebben daarom hierbij de meeste prioriteit.
- Alle buurten zijn uiterlijk in 2040 overgestapt op duurzame energiebronnen. Per buurt wordt in kaart gebracht op welke wijze deze transitie het beste plaats kan vinden en wat het best beschikbare alternatief is. Naast het lokaal opwekken van duurzame energie speelt ook energiebesparing hierbij een belangrijke rol. Door isolatie en andere energiebesparende maatregelen te stimuleren kan de gemeente hierin een faciliterende rol spelen. Ook zal naar ruimte moeten worden gezocht om nieuwe ruimtevragers met betrekking tot de energietransitie (laden van elektrische auto's, lokale opslag van duurzame energie, etc.) in te passen in de openbare ruimte.
- Qua verblijfsrecreatie ligt in de Duinzoom bij Julianadorp aan Zee de focus in eerste instantie op revitalisering van bestaande verblijfsrecreatie. Er is beperkt ruimte voor nieuw aanbod dat een kwalitatieve aanvulling vormt op het huidige aanbod en landschappelijke kwaliteit toevoegt aan de binnenduinrand. Hierbij kan worden aangesloten bij de gewenste verbreding van het duinlandschap. Op dit moment is Julianadorp aan Zee erg monofunctioneel gericht op verblijfsrecreatie. Een recreatief hart voor Julianadorp aan Zee, met bijvoorbeeld een concentratie van horeca en kleinschalige voorzieningen, ontbreekt. Bij ontwikkelingen in het gebied wordt de kans om een hart voor Julianadorp aan Zee te realiseren onderzocht.
- Stedelijk toerisme biedt veel aanvullende toeristische potentie voor Den Helder. Willemsoord, met de aanwezige voorzieningen op het gebied van cultuur, horeca en detailhandel, en de Stelling bieden hier uitgelezen mogelijkheden voor en worden hier verder voor benut. Hierbij wordt ook de belangrijke rol van Willemsoord voor de recreatie- en passantenvaart geborgd, aangezien dit een belangrijke motor voor het stedelijk toerisme in Den Helder vormt.
- De gemeente Den Helder streeft ernaar om in 2040 energieneutraal te zijn. Dit betekent twee belangrijke opgaven waarop wordt ingezet: door middel van energiebesparende maatregelen moet de hoeveelheid benodigde energie in de toekomst verminderen en de energie die ondanks de energiebesparende maatregelen nog nodig zal blijven moet op een duurzame manier worden opgewekt. In het nationale klimaatakkoord worden vijf pijlers aangeduid waarbinnen de energietransitie vorm moet krijgen: de gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en landgebruik en de opwek van duurzame energie. Als lokale overheid speelt de gemeente Den Helder vooral een belangrijke rol op het gebied van de gebouwde omgeving (stimuleren van energiebesparende maatregelen, energieneutraal ontwikkelen van nieuwe woningen en gebouwen) en het faciliteren van de opwek van duurzame energie, conform de Regionale Energiestrategie (RES). Op de thema's mobiliteit, industrie en landbouw speelt Den Helder waar mogelijk een stimulerende rol.
- In de gemeente Den Helder wordt ingezet op grootschalige opwek van duurzame (zonne)energie op grote daken, boven grote parkeerplaatsen en op restgronden in het havengebied. In het kader van duurzaam ruimtegebruik is bovenstaande strategie het uitgangspunt, die ook is ingebracht in de Regionale Energie Strategie (RES). Bij grootschalige opwek van duurzame energie wordt, in lijn met landelijke normen, gestreefd naar lokale participatie, om het draagvlak en de lokale meerwaarde hiervan te vergroten. Daarnaast wordt kleinschalige opwek door particulieren via zonnepanelen gestimuleerd en worden mogelijkheden voor micro-windmolens op agrarische erven onderzocht.
- Om de transitie naar meer duurzame energie te kunnen maken wordt gewerkt aan een voldoende robuust stroomnetwerk, zodat nieuwe aanbieders op het energienet kunnen aansluiten en het netwerk pieken qua opwek en/of verbruik kan opvangen. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden om de lokale opslagcapaciteit te vergroten.
- Op enkele locaties met een bedrijven- of agrarische bestemming zijn reeds grootschalige zonneparken gerealiseerd of vergund in de afgelopen jaren. In het licht van bovenstaande

strategie en het duurzaam gebruiken van de ruimte wordt zeer terughoudend omgegaan met het toestaan van nieuwe zonneparken in het buitengebied. De Nota Zonneparken wordt opnieuw tegen het licht gehouden als kader qua locaties om hier wel aan mee te werken.

- In de gemeente Den Helder worden de mogelijkheden voor een warmtenet in aansluiting op een geothermische bron onderzocht. Dit warmtenet is in potentie een belangrijke stap voor de lokale energietransitie, aangezien dit voor veel woningen en andere gebouwen een goed alternatief voor aardgas kan zijn. Indien wordt overgegaan tot aanleg van de geothermische bron en het warmtenet is het van belang dat er voldoende ruimte beschikbaar is om dit in te passen in de gebouwde omgeving en de ondergrond. Zoekgebied voor de geothermische bron is bedrijventerrein Westoever. Voor inpassing van het warmtenet wordt rekening gehouden met de ruimte die dit vraagt in de ondergrond. We streven ernaar om de geothermische bron buiten (toekomstige delen van) De Stelling te positioneren. Wanneer dit niet geheel mogelijk blijkt te zijn wordt deze functie zo goed mogelijk landschappelijk ingepast.
- In de gemeente Den Helder zijn er een aantal voorzieningen en vitale infrastructuren van regionaal belang die door hun belang voor de samenleving om extra bescherming tegen klimaatrisico's vragen. Het gaat onder andere om: het Noordwest Ziekenhuis, de NAM installatie, de Marinehaven, Maritiem Vliegkamp De Kooy en Den Helder Airport, de rioolzuiveringsinstallatie van HHNK en sluizen en hoofdgemalen. Samen met de verantwoordelijke partijen gaan we werken aan het met prioriteit klimaatbestendig maken van deze objecten. Dit geldt ook voor kwetsbare objecten als zorgcentra en –aanbieders.

gemeente
DEN HELDER

Stad binnen de Linie

- De stedelijke vernieuwing in het Stadshart, ingezet met het Uitvoeringsplan Stadshart, heeft de uitstraling van het Stadshart de afgelopen jaren ingrijpend verbeterd. Ook de inzet om Willemsoord verder te ontwikkelen als complementair onderdeel van het centrumgebied, gericht op cultuur, horeca en leisure, werpt steeds meer zijn vruchten af. De ingezette koers wordt voortgezet, met de insteek om het Stadshart en Willemsoord verder te ontwikkelen tot één samenhangend en complementair centrumgebied. Er lopen diverse ontwikkelingen om het Stadshart in de komende jaren nog verder te versterken. Een voorbeeld hiervan is de actuele transformatie van de Koningstraat/Spoorstraat.
- Een majeure ontwikkeling in Den Helder is de samenwerking van verschillende partijen binnen het Maritiem Cluster: de ooststrand van Den Helder waarin de zeehaven, het Marineterrein, de luchthaven, de N250 en bedrijventerreinen Oostoever, Kooypunt en Kooyhaven (grondgebied gemeente Hollands Kroon) in gelegen zijn. Doelstellingen zijn om de economische vitaliteit te vergroten, bij te dragen aan de maritieme stadsontwikkeling van Den Helder, de bereikbaarheid van Den Helder te verbeteren en een klimaat robuuste ontwikkeling en inrichting van het gebied. Met de partners in deze ontwikkeling wordt gewerkt aan de aantrekkelijkheid van Den Helder als vestigingsplaats voor inwoners, ondernemers en bezoekers.
- Ontwikkellocaties Dijkzone, Westoever/Spoorweghaven en de verdere ontwikkeling van Willemsoord zijn belangrijke onderdelen van de maritieme stadsontwikkeling van Den Helder.
- In de wijk Stad binnen de Linie wordt ingezet op stedelijke woonmilieus, passend bij het karakter en de aanwezige voorzieningen in het centrumgebied.
- Als nieuwe uitwerkingslocatie voor grootschalige woningbouw wordt de haalbaarheid van het project Dijkzone onderzocht. Hierin wordt een verhoging en verbreding van de Helderse Zeewering, bedoeld om deze voor de komende twee eeuwen bestand te maken tegen de stijgende zeespiegel, gecombineerd met wonen aan de binnenzijde van de dijk, aansluitend op het Stadshart. Dit project levert een zeer belangrijke bijdrage aan de verbinding van Den Helder met de zee en zal een nieuw, uniek woonmilieu bieden met uitzicht over het Marsdiep en Texel. Andere ontwikkellocaties in de wijk Stad binnen de Linie zijn de inbreidingslocatie Vinkenterrein/Molenwerf en de transformatie van het noordelijke deel van bedrijventerrein Westoever.
- Aansluitend op het project Dijkzone zijn de twee zoekgebieden ten westen (Dijkzone – Oud Den Helder) en oosten (Dijkzone – Willemsoord) op de Helderse Zeewering aangewezen. Het beter verbinden van Den Helder met de zee is een van de centrale uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van de gemeente, waaraan het project Dijkzone een zeer belangrijke bijdrage moet gaan leveren. De aangewezen zoekgebieden bieden de ruimte om bij aanhoudende vraag na 2030 extra ontwikkelingen aan de binnenzijde van de verhoogde en multifunctionele dijk uit te werken.
- Het Stadshart van Den Helder vervult een centrumfunctie qua voorzieningen voor de gemeente en de regio. Willemsoord is hieraan complementair met voorzieningen op het gebied van cultuur en horeca. Gezamenlijk vormt dit één samenhangend centrumgebied.
- Stedelijk toerisme biedt veel aanvullende toeristische potentie voor Den Helder. Willemsoord, met de aanwezige voorzieningen op het gebied van cultuur, horeca en detailhandel, en de Stelling bieden hier uitgelezen mogelijkheden voor en worden hier verder voor benut. Hierbij wordt ook de belangrijke rol van Willemsoord voor de recreatie- en passantenvaart geborgd, aangezien dit een belangrijke motor voor het stedelijk toerisme in Den Helder vormt.
- Het voortgezet onderwijs wordt geclusterd op één centrale locatie in Den Helder, die goed bereikbaar is met alle vervoersmiddelen. Dit cluster draagt inhoudelijk en ruimtelijk bij aan Den Helder als maritiem kenniscentrum. Hiervoor zijn drie locaties in beeld, die nader onderzocht zullen worden. Twee van deze locaties liggen in de wijk Stad binnen de Linie: De Linie/Sportlaan en Westoever-Noord.

- De belangrijkste regionale verbindingen komen samen in en rondom het Stadshart van Den Helder. Het gaat om de N250, die vanaf de gemeentegrens doorgaat in oostelijke (N99) en zuidelijke richting (N9), het NS spoor, waarbij Den Helder het kopstation is op het traject naar Nijmegen via Alkmaar, Amsterdam en Utrecht, en de TESO-veerboot tussen Den Helder en Texel.
- Deze regionale verbindingen en met name punten waar deze regionale verbindingen samenkomen in knooppunten zijn de belangrijkste entrees voor de gemeente. Om bij te dragen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat wordt ingezet op een goede kwaliteit van deze entrees/entreegebieden, die aansluit bij het karakter en de kwaliteiten van de gemeente Den Helder.
- De N250 beschouwen we als hoofdverbinding tussen Den Helder en de regio. De bereikbaarheid van de N250, als de centrale verbinding, van en naar Stadshart/Willemsoord, TESO, civiele haven & Marinehaven is een zeer belangrijk aandachtspunt voor alle ontwikkelingen in de gemeente Den Helder en in het bijzonder voor de wijk Stad binnen de Linie. Voor een zo goed mogelijke bereikbaarheid van de N250 wordt zoveel mogelijk ingezet op ontmenging van verschillende verkeersstromen, met name op de zwaarst belaste delen van deze weg.
- Met de toenemende levendigheid van het Stadshart en Willemsoord speelt de transitie naar andere vormen van mobiliteit ook een steeds belangrijkere rol in het bereikbaar houden van het centrumgebied. Naast de fiets als vervoersmiddel spelen ook openbaar vervoer en deelfervoer hier een belangrijke rol in. Aantrekkelijke stationsgebieden maken het openbaar vervoer een prettigere optie, terwijl de combinatie van OV, ruimte voor de fiets en deelfervoer belangrijk is om de hele gemeente op verschillende manieren bereikbaar te maken en te houden.
- Station Den Helder, gevestigd in een bijzonder gebouw uit de Wederopbouwperiode, heeft een belangrijke functie in de bereikbaarheid van Den Helder voor Helderse bewoners en werknemers. Daarnaast heeft het station potentie om een belangrijkere rol te spelen voor bezoek aan het Stadshart, horeca, evenementen en (culturele) voorzieningen op Willemsoord en in de stad en toerisme naar Den Helder en Texel. Een goede, aantrekkelijke verbinding tussen Station, Stadshart, Willemsoord en TESO is daarom van groot belang. Daarnaast is het ook van groot belang dat het station zich verder ontwikkelt als knooppunt van verschillende vormen van mobiliteit. Dit vraagt om een concentratie van mobiliteitsvormen in en rondom het stationsgebied, zodat eenvoudig kan worden overstapt tussen trein, fietsen en wandelen, regionaal busvervoer en verschillende vormen van deelfervoer.
- De route voor langzaam verkeer tussen Station Den Helder en de Helderse Zeewering, door het Stadspark dat steeds meer vorm krijgt, zal in de toekomst belangrijker worden als verbinding tussen de omliggende buurten en het Stadshart en Station Den Helder. Daarnaast speelt deze route een belangrijke rol in het beter verbinden van Den Helder met de zee, bijvoorbeeld door de ontwikkeling van de Dijkzone als nieuw deel van het Stadshart en de plaatsing van de Seasaw (icoon op de dijk). Deze route zal voor bewoners en bezoekers een loper vormen om het uitzicht over zee, de stad en het Helderse landschap te beleven vanaf de Helderse Zeedijk.
- In een aantal buurten rondom het Stadshart (Van Galenbuurt, Visbuurt, Sluisdijkbuurt) staat de leefbaarheid onder druk. In andere steden is juist een opleving qua populariteit zichtbaar van dit type buurten dichtbij het centrum. Een impuls is nodig voor deze buurten, zowel sociaal als fysiek. Behoud en versterking van beeldbepalende gebouwen, zoals kerken, scholen en ander maatschappelijk vastgoed, speelt hier een rol bij. Inbreiding Vinkenterrein/Molenwerf vindt plaats binnen dit gebied en kan een impuls geven aan de leefbaarheid.
- Alle buurten in de gemeente Den Helder zijn uiterlijk in 2040 klimaatbestendig gemaakt. Hierin spelen extra groen en water een belangrijke rol, door extra ruimte te bieden om water vast te houden bij extreme buien en door extra verkoeling te bieden bij grote hitte. Hierop wordt de openbare ruimte aangepast bij toekomstig onderhoud. De dichtbebouwde buurten in Stad binnen de Linie lopen de grootste risico's qua wateroverlast en hebben daarom hierbij de meeste prioriteit. Ook dit kan bijdragen aan een impuls voor buurten waar de leefbaarheid momenteel onder druk staat.

- We zetten daarbij ook in op een duidelijke groenstructuur, waarbij in iedere buurt kwalitatief buurtgroen aanwezig is, in iedere wijk minimaal 'parkgroen' aanwezig is (Stadspark en Timorpark voor Stad binnen de Linie) en vanuit alle buurten en wijken op een eenvoudige manier het landschap en open buitengebied beleefbaar is. Hierbij wordt de huidige hoofdgroenstructuur verder versterkt, zodat er een robuuste groenstructuur is voor mens, dier en plant.
- De Stelling verbindt als linielandschap in het hart van Den Helder de aanliggende wijken (Stad binnen de Linie, Nieuw Den Helder, De Schooten) aan elkaar. Door het groene karakter van De Stelling groeien de wijken niet fysiek aan elkaar vast. Voor veel buurten in Stad binnen de Linie speelt De Stelling een belangrijke rol als openbare ruimte en groengebied. De verbinding van de wijk met De Stelling wordt waar mogelijk verder versterkt. Incidentele nieuwe kansen om door middel van inbreiding of transformatie in het bestaande stedelijke gebied nieuwe voorkanten van de stad richting De Stelling te realiseren worden omarmd door de gemeente als kans om bij te dragen aan de kwaliteit van De Stelling en daarmee van de stad. Voorwaarde is wel dat deze locaties niet concurreren met de aangewezen uitwerkingslocaties voor grootschalige(re) ontwikkeling.

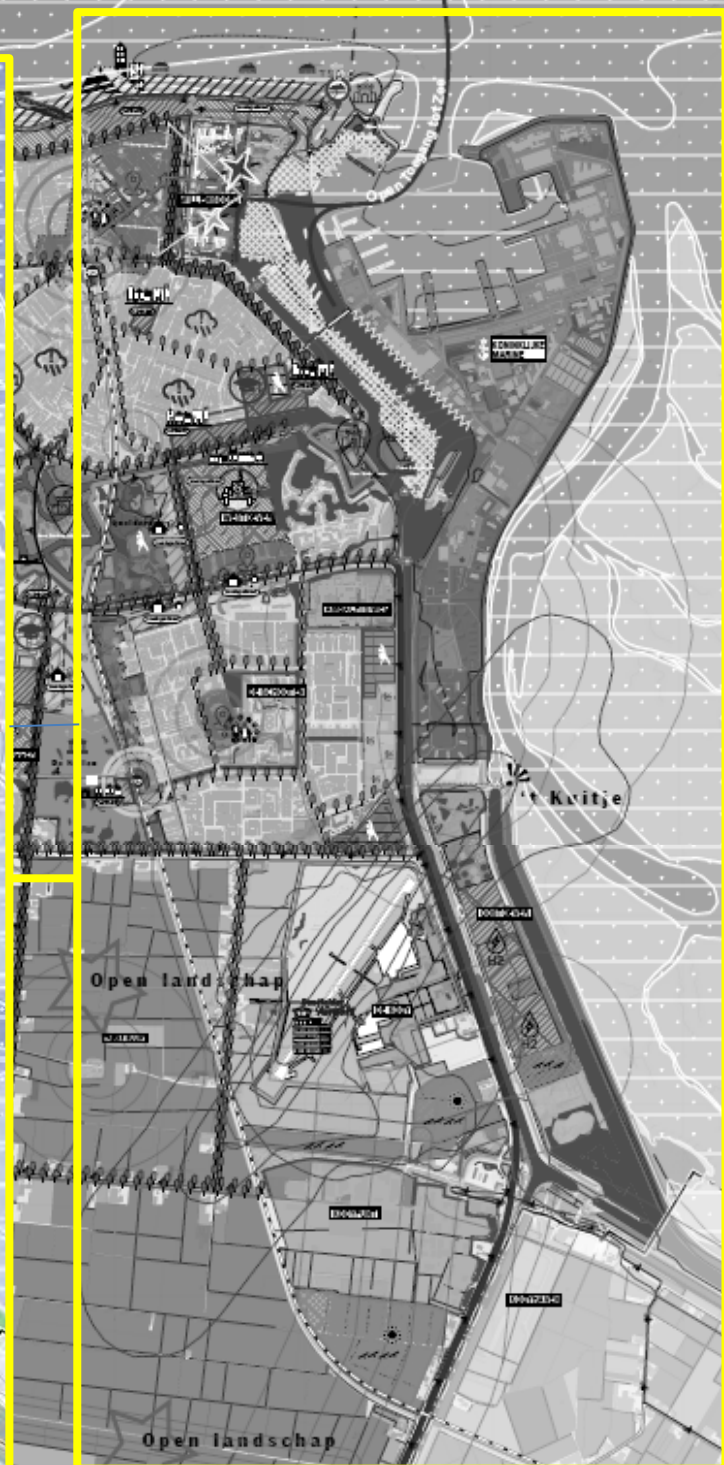
De Stelling

- De Stelling verandert van een 'tussengebied' waar voornamelijk achterkanten op georiënteerd zijn naar een gebied met een hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit, die als voorkant dient voor alle omliggende wijken (Stad binnen de Linie, Nieuw Den Helder, De Schooten). De Linie ontwikkelt zich tot een linielandschap, een lineair landschap in het midden van de stad met ruimte voor groen, water en recreatieve routes. De cultuurhistorische waarde blijft behouden en biedt een bijzondere kwaliteit, met name in de forten (Westoever, Oostoever, Dirksz Admiraal, Erfprins, Kijkduin en Harssens).
- Hierbij werken we vanuit vier kernwaarden voor De Stelling: 1) De Stelling is het bindmiddel van de stad en de samenhang kan nog sterker zichtbaar worden gemaakt; 2) De Stelling bestaat uit verschillende tijdslagen, die verschillende aspecten van de historie van Den Helder benadrukken. Deze verschillende aspecten van de historie maken we zichtbaar en beleefbaar; 3) De Stelling is gevarieerd in de ruimte, waardoor verschillende aspecten van De Stelling een verschillend karakter hebben, bijvoorbeeld Fort Kijkduin, Fort Erfprins, Fort Harssens als zeeforten en Forten Dirksz Admiraal, Westoever & Oostoever als landforten. Deze contrasten maken we groter, om de verscheidenheid van De Stelling meer te benadrukken; 4) Elk fort is een aparte nederzetting, die vragen om een aparte aanpak. Passend bij ieder fort willen we nieuwe adressen creëren die bijdragen aan de stad en het landschap van De Stelling.
- De Stelling is van iedereen en voor iedereen. We koesteren De Stelling als parel qua erfgoed in Den Helder en zetten, samen met alle betrokken en geïnteresseerde partijen, in op het uitdragen van de verhalen en de waarde van De Stelling.
- Het groene karakter van De Stelling biedt grote kansen om het gebied in te zetten voor klimaatadaptatie. Het gebied biedt op dit moment al groen en schaduw aan een groot aantal inwoners van Den Helder en de Linie werkt als buffer om overtollig regenwater op te slaan. Richting de toekomst worden deze functies belangrijker wanneer we vaker te maken krijgen met extremere weersomstandigheden. Het linielandschap van De Stelling kan hier nog meer op worden ingericht en hiermee een nog belangrijkere rol vervullen in de toekomst.
- We zetten in op één Rondje Stelling. Deze continue, openbaar toegankelijke route voor langzaam verkeer maakt De Stelling zichtbaar vanuit de stad en verbindt de verschillende onderdelen van De Stelling aan elkaar. Hiermee ontstaat een aantrekkelijke recreatieve route voor zowel bewoners als bezoekers. Op dit moment zijn er nog een aantal ontbrekende schakels in dit rondje, zoals de locatie van de afvalbrengcentrale van de HVC, de Spoorweghaven en de verbinding tussen Willemsoord en de Helderse Zeewering. De gemeente streeft ernaar om deze ontbrekende schakels in de toekomst onderdeel van dit rondje te maken, bijvoorbeeld door middel van transformatie of de aanleg van nieuwe routes.
- Bij nieuwe ontwikkelingen in of aan De Stelling wordt expliciet rekening gehouden met het realiseren van het Rondje Stelling. Dit speelt in het bijzonder bij de transformatie van Westoever-Noord. In het ontwikkelgebied is een groot deel van de historische linie verdwenen, waardoor ook het Rondje Stelling wordt doorbroken. De transformatie van het gebied biedt kansen om de Linie terug te brengen als historisch element en als onderdeel van de kwaliteit van het gebied. Ook een verbinding tussen de Spoorweghaven en Fort Westoever ontbreekt op dit moment. Een deel van de verklaring hiervoor ligt bij het gebruik van Westoever als kaderuimte voor havenactiviteiten. In de toekomst zal dit gebruik worden beëindigd en zal het bedrijventerrein Westoever transformeren naar een bedrijventerrein met lichte bedrijvigheid of (na 2030) zelfs tot gemengd woon-werkgebied. Op langere termijn wordt daarom ingezet op een verbindingsbrug tussen de Spoorweghaven en Fort Westoever.
- In de gemeente Den Helder worden de mogelijkheden voor een warmtenet in aansluiting op een geothermische bron onderzocht. Dit warmtenet is in potentie een belangrijke stap voor de lokale energietransitie, aangezien dit voor veel woningen en andere gebouwen een goed alternatief voor aardgas kan zijn. Indien wordt overgegaan tot aanleg van de geothermische bron en het warmtenet is het van belang dat er voldoende ruimte beschikbaar is om dit in te passen in de gebouwde omgeving en de ondergrond. Zoekgebied voor de geothermische bron is bedrijventerrein Westoever. We streven ernaar om de geothermische bron buiten

(toekomstige delen van) De Stelling te positioneren. Wanneer dit niet geheel mogelijk blijkt te zijn wordt deze functie zo goed mogelijk landschappelijk ingepast.

- Afwaarderen van de Waddenzeestraat in verkeerstechnisch opzicht zal de scheiding tussen Fort Dirksz Admiraal en de wijk minder hard maken en biedt kans om landschappelijke kwaliteit toe te voegen. Of dat door middel van zeer kleinschalige bebouwing kan, moet onderzocht worden in de uitwerking voor het gebied Bijlweg en de Visie op de Stelling. De kwaliteit van het beschermd stadsgezicht mag in ieder geval niet worden aangetast.
- Willemsoord, het historische hart van De Stelling Den Helder en van de stad Den Helder, is in de afgelopen jaren ontwikkeld als complementair onderdeel van het centrum van Den Helder met functies als cultuur, horeca en leisure. Deze ontwikkeling richting de toekomst verder doorgezet, met als insteek om het Stadshart en Willemsoord als één complementair centrum van Den Helder te laten functioneren. Dit doen we volgens het principe van 'behoud door ontwikkeling', waarbij het karakter en het cultuur-historische erfgoed wordt behouden door ze onderdeel van nieuwe functies en nieuw gebruik te maken. Schouwburg De Kampanje is hierin een lichtend voorbeeld van hoe dit in het verleden goed geslaagd is.
- Stedelijk toerisme biedt nog veel aanvullende toeristische potentie voor Den Helder. Willemsoord, met de aanwezige voorzieningen op het gebied van cultuur, horeca en detailhandel, en de Stelling bieden hier uitgelezen mogelijkheden voor en worden hier verder voor benut. Hierbij wordt ook de belangrijke rol van Willemsoord voor de recreatie- en passantenvaart geborgd, aangezien dit een belangrijke motor voor het stedelijk toerisme in Den Helder vormt.
- Incidentele nieuwe kansen om door middel van inbreiding of transformatie in het bestaande stedelijke gebied nieuwe voorkanten van de stad richting De Stelling te realiseren worden omarmd door de gemeente als kans om bij te dragen aan de kwaliteit van De Stelling en daarmee van de stad. Voorwaarde is wel dat deze locaties niet concurreren met de aangewezen uitwerkingslocaties voor grootschalige(re) ontwikkeling.
- Twee van de locaties die verder onderzocht zullen worden voor de gewenste clustering van het voortgezet onderwijs in Den Helder op één centrale locatie liggen aan De Stelling: De Linie/Sportlaan en Westoever-Noord.
- De haven is een zeer belangrijk onderdeel van het historische verhaal van Den Helder. Die geschiedenis wordt zichtbaar in het waardevolle erfgoed dat zich nog in de haven bevindt, waaronder een aantal onderdelen van De Stelling Den Helder. Dit erfgoed levert een belangrijke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van de haven en de identiteit van Den Helder als havenstad. Dit erfgoed willen we behouden door ontwikkeling. Hierbij moet het gebruik van het erfgoed inpasbaar zijn tussen de bestaande en toekomstige economische functies in de haven.
- De verbindingswegen tussen Stad binnen de Linie en Nieuw Den Helder & De Schooten (Schootenweg, Texelstroomlaan, Marsdiepstraat) door De Stelling zijn sociaal veilig door aanliggende functies en/of gebruik van (voorzieningen aan) De Stelling. Hiermee wordt De Stelling niet meer als barrière ervaren en wordt de samenhang tussen de verschillende wijken versterkt.
- Aan de oostrand van park Quelderduijn is een zoekgebied na 2030 aangewezen. Hier ligt een opgave om de Schootenweg in de toekomst aantrekkelijker en sociaal veiliger te krijgen als verbindingsweg tussen De Schooten en Stad binnen de Linie. Een kleinschalige woningbouwontwikkeling aan de rand van Quelderduijn langs de Schootenweg kan hier in de toekomst stevig aan bijdragen. Bovendien levert Quelderduijn een interessante omgeving om in een zeer groene omgeving te wonen en zorgen een aantal woningen voor meer levendigheid en sociale veiligheid in het park zelf. Door de woningbouw langs de rand te concentreren blijft het park hierbij maximaal behouden als sport- en recreatiepark richting de toekomst.

gemeente
DEN HELDER

Maritiem Cluster

- De haven en luchthaven van Den Helder dragen bij aan de nationale belangen nationale veiligheid/defensie en energietransitie.
- Een belangrijke troef van de haven van is, naast de strategische ligging ten opzichte van Noordzee en Waddenzee, de open toegang tot de zeehaven. De haven van Den Helder behoudt daarom de open doorgang tussen zee en haven.
- Om ruimte te maken voor de nationale opgaven waar de haven en luchthaven van Den Helder aan bijdraagt (nationale veiligheid/defensie en energietransitie) ligt er een opgave om extra kaderuimte (zowel meters als vierkante meters) in de zeehaven te realiseren voor zowel Marine- als civiele haven.
- De verbinding met Texel via de TESO-haven is zo optimaal mogelijk, met inachtneming van de leefbaarheid en vitaliteit van Den Helder. Hiervoor wordt gezocht naar de optimale locatie van de haven en routing.
- Den Helder blijft voor de verschillende verkeersstromen zo goed mogelijk bereikbaar via de N250. Voor een zo goed mogelijke doorstroming wordt waar mogelijk ingezet op ontmenging van de verschillende verkeersstromen (richting Stadshart, TESO, civiele haven en Marinehaven).
- De Koninklijke Marine behoudt twee ontsluitingen van en naar het Marineterrein.
- Buitenveld is onlosmakelijk onderdeel van Willemsoord. Binnen die notie is ruimte voor verschillende typen gebruik. De strategische ligging tussen stad, haven en Marinecampus maakt het gebied interessant voor functies op het snijvlak hiervan.
- Kennis en innovatie zijn van toenemend belang in het Maritiem Cluster, waarbij veel potentiële samenwerking tussen de Koninklijke Marine en bedrijfsleven in de civiele haven bestaat. Den Helder ontwikkelt een sterk innovatie- en kenniscluster in de maritieme-, technische- en energiesector. Hiervoor wordt ruimte gezocht in gebieden op het snijvlak tussen stad en haven. Een voorbeeld hiervan is het METIP (Maritime Emerging Technologies Innovation Park) op Willemsoord.
- De gebieden Harssens, Buitenveld en Nieuwe Werk/Nieuwe Diep vormen gezamenlijk een zoekgebied voor nieuwe havenactiviteiten en extra kaderuimte, samenwerking op het gebied van kennis & innovatie en een optimale ontsluiting van Willemsoord, de TESO, de civiele haven en de Marinehaven.
- Den Helder wil ruimte bieden aan havenactiviteiten rondom de energietransitie. Hierbij is een bijzondere focus op de mogelijkheden van waterstof. Een belangrijk zoekgebied hiervoor is Oostoever, waar mogelijkheden liggen om gebruik te maken van de huidige aardgas-infrastructuur voor aanlanding en verdere distributie van waterstof vanaf de Noordzee. Bij de inpassing van waterstofontwikkelingen wordt rekening gehouden met toekomstige voorschriftgebieden rondom waterstofactiviteiten.
- Het bedrijventerrein Westoever transformeert stap voor stap naar een woon-werkomgeving. Om hiervoor ruimte te maken wordt ingezet op verplaatsing van zwaardere bedrijvigheid naar locaties op grotere afstand van woongebieden. Ook wordt ingezet op het herstellen van de verbinding tussen Fort Westoever en de rest van De Stelling. Hiermee ontstaat een noordelijk gedeelte met een sterke samenhang met de wijk Stad binnen de Linie en een zuidelijk gedeelte dat meer samenhang met de wijk De Schooten zal krijgen.
- De offshore helikopter luchthaven moet behouden blijven aangezien deze de positionering van de haven en het totale Maritieme Cluster zeer versterkt. Voor toekomstige groei van activiteiten op de luchthaven moet ruimte beschikbaar zijn, zoals de ontwikkeling van de Droneport.

- De natuur van de Waddenzee wordt versterkt met een aantal natuurontwikkelingen rondom Oostoever, zoals de broedrots en het natuurlijker maken van de spuiwatergang. Dit draagt bij aan het beter beleefbaar maken van de Waddenzee vanuit Den Helder.
- De haven is een zeer belangrijk onderdeel van het historische verhaal van Den Helder. Die geschiedenis wordt zichtbaar in het waardevolle erfgoed dat zich nog in de haven bevindt. Dit erfgoed levert een belangrijke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van de haven en de identiteit van Den Helder als havenstad. Dit erfgoed willen we behouden door ontwikkeling. Hierbij moet het gebruik van het erfgoed inpasbaar zijn tussen de bestaande en toekomstige economische functies in de haven.

Gemeente Den Helder
strategische uitgangspunten omgevingsvisie

De Schooten

- De Schooten blijft door het landschap en de structuur van De Stelling een aparte wijk ten opzichte van Nieuw Den Helder en Stad binnen de Linie. Door de kwaliteit van De Stelling te vergroten vormt dit een aantrekkelijke verbinding tussen De Schooten en de rest van Den Helder.
- Van de drie kusten van Den Helder is de Waddenkust op dit moment de kust die het minst te beleven is, onder andere door de Marinehaven en de aanwezige bedrijvigheid op bedrijventerrein Oostoever. Voor de kwaliteit van De Schooten is het een grote kans om deze verbinding in de toekomst toe te voegen, zodat langzaam verkeer op een eenvoudige manier over het Noordhollandsch Kanaal de Waddenkust kan bereiken en beleven. Dit draagt tevens bij aan het realiseren van nieuwe recreatieve en ecologische oost-west verbindingen tussen de Noordzee en Waddenzee. Ook De Stelling en de Doggersvaart bieden kansen om deze verbindingen in de gemeente verder te versterken.
- We zetten in op een duidelijke groenstructuur, waarbij in iedere buurt kwalitatief buurtgroen aanwezig is, in iedere wijk minimaal 'parkgroen' aanwezig is (Rehorstpark en Schooterduinpark voor De Schooten) en vanuit alle buurten en wijken op een eenvoudige manier het landschap en open buitengebied beleefbaar is. Hierbij wordt de huidige hoofdgroenstructuur verder versterkt, zodat er een robuuste groenstructuur is voor mens, dier en plant.
- Station Zuid is een belangrijk OV- en infraknooppunt voor De Schooten, Nieuw Den Helder, Julianadorp en (Museum) De Nollen. Daarnaast is het gebied een natuurknooppunt tussen De Stelling, Noordzee, Waddenzee en de Koegraspolder en is museum Den Nollen het startpunt van een cultuurroute langs de Waddenzee tot aan Denemarken. Op dit moment heeft het gebied een matige uitstraling en kampt het station met een negatief imago. Aan het gebied wordt een kwaliteitsimpuls gegeven. Met het toevoegen van woningen en/of kleine voorzieningen bij het station kan dit nog verder worden versterkt en wordt de samenhang tussen het station en de wijk De Schooten versterkt. Ook worden de zichtbaarheid van het Nollenproject en de fietsverbinding tussen De Schooten en Nieuw Den Helder verbeterd.
- De Schootenweg is, als verbindingsweg tussen Stad binnen de Linie en De Schooten, sociaal veilig door aanliggende functies en/of gebruik van (voorzieningen aan) De Stelling. Hiermee wordt De Stelling niet meer als barrière ervaren en wordt de samenhang tussen de verschillende wijken versterkt. Aan de oostrand van park Quelderduijn is een zoekgebied voor woningbouw na 2030 aangewezen. Hier ligt een opgave om de Schootenweg in de toekomst aantrekkelijker en sociaal veiliger te krijgen als verbindingsweg tussen De Schooten en Stad binnen de Linie. Een kleinschalige woningbouwontwikkeling aan de rand van Quelderduijn langs de Schootenweg kan hier in de toekomst stevig aan bijdragen. Bovendien levert Quelderduijn een interessante omgeving om in een zeer groene omgeving te wonen en zorgen een aantal woningen voor meer levendigheid en sociale veiligheid in het park zelf. Door de woningbouw langs de rand te concentreren blijft Quelderduijn hierbij maximaal behouden als sport- en recreatiepark voor de hele gemeente richting de toekomst.
- Bedrijventerrein Ambachtsweg behoudt zijn functie als bedrijventerrein en wordt ingezet voor lichte bedrijvigheid, die zich goed kan verhouden tot de nabijgelegen woonbuurten. Voor eventuele toekomstige ontwikkeling tot gemengde woon-werkgebieden is hier in principe geen ruimte.
- Het bedrijventerrein Westoever transformeert stap voor stap naar een woon-werkomgeving. Om hiervoor ruimte te maken wordt ingezet op verplaatsing van zwaardere bedrijvigheid naar locaties op grotere afstand van woongebieden. Ook wordt ingezet op het herstellen van de verbinding tussen Fort Westoever en de rest van De Stelling. Hiermee ontstaat een noordelijk gedeelte met een sterke samenhang met de wijk Stad binnen de Linie en een zuidelijk gedeelte dat meer samenhang met de wijk De Schooten zal krijgen.
- In de gemeente Den Helder worden de mogelijkheden voor een warmtenet in aansluiting op een geothermische bron onderzocht. Dit warmtenet is in potentie een belangrijke stap voor de lokale energietransitie, aangezien dit voor veel woningen en andere gebouwen een goed

alternatief voor aardgas kan zijn. Indien wordt overgegaan tot aanleg van de geothermische bron en het warmtenet is het van belang dat er voldoende ruimte beschikbaar is om dit in te passen in de gebouwde omgeving en de ondergrond. Zoekgebied voor de geothermische bron is bedrijventerrein Westoever. Voor inpassing van het warmtenet wordt rekening gehouden met de ruimte die dit vraagt in de ondergrond.

- In De Schooten is weinig noodzaak tot grootschalige verandering van de opzet van de wijk. De woningen en de woonomgeving sluiten goed aan bij de woonwensen van veel inwoners en er is voldoende ruimte in de openbare ruimte om uitdagingen als de energietransitie, vergroening van de leefomgeving, klimaatadaptatie en de stijgende parkeerdruk op te vangen. Tegelijkertijd spelen er wel grote maatschappelijk en sociale ontwikkelingen in De Schooten. Van alle delen van Den Helder heeft De Schooten de hoogste gemiddelde leeftijd en het hoogste percentage ouderen. Dit is an sich geen probleem, maar er dient rekening te worden gehouden met een stijgende behoefte aan levensloopbestendige woningen, zorg (zowel aan huis als intramuraal) en een goed toegankelijke openbare ruimte. Hier zal in de komende jaren extra op ingezet worden. Bij Station Zuid is ruimte voor een kleine inbreiding met nieuwe woningen. Op dit moment wordt de stationsomgeving door de relatief afgelegen ligging door veel inwoners ervaren als wat verlaten en sociaal onveilig. Door het toevoegen van een aantal woningen en kleinschalige voorzieningen rondom het station wordt het gebied meer onderdeel van de wijk en zal de kwaliteit van het gebied verbeteren.
- Aan de noordzijde van De Schooten zijn twee zoekgebieden aangewezen waar binnen de huidige opzet van De Schooten ruimte is om na 2030 een aantal woningen in een groene omgeving te realiseren aan de rand van de wijk. Met het afwaarderen van het verkeersknooppunt tussen de Ravelijnweg en de Waddenzeestraat ontstaat hier de kans om de rand van De Schooten op de Ravelijnweg te oriënteren en hiermee een aantrekkelijke voorkant van de wijk te realiseren.
- In de oostrand van De Schooten zijn door de aanwezigheid van verschillende veiligheidscontouren een beperkt aantal functies mogelijk. Deze oostrand blijft in de toekomst een groene buffer tussen de wijk en de belangrijkste ontsluitingsweg van de stad, de N250. In deze groene bufferstrook kunnen ook functies als sport, volkstuinen en andere recreatieve functies die passen binnen het groene karakter een plek vinden.

Gemeente Den Helder strategische uitgangspunten omgevingsvisie

EHS

WADDE

Kuifje

NT

Nieuw Den Helder

- Nieuw Den Helder blijft door het landschap en de structuur van De Stelling een aparte wijk ten opzichte van De Schooten en Stad binnen de Linie. Door de kwaliteit van De Stelling te vergroten vormt dit een aantrekkelijke verbinding tussen Nieuw Den Helder en de rest van Den Helder.
- De prachtige landschappelijke ligging van de gemeente Den Helder aan drie kusten is een unieke troef, waar nog niet altijd voldoende gebruik van gemaakt wordt. Daarom wordt gekozen om de ligging van de gemeente aan deze drie kusten (Noordzee, Marsdiep en Waddenzee) te omarmen en zoveel mogelijk te versterken. Dit betekent dat Den Helder haar ontwikkelingen richt op de aantrekkelijke kustlandschappen, uiteraard met inachtneming van huidige functies als primaire waterkering en Natura-2000 gebied. In de afgelopen decennia is bijvoorbeeld gewerkt aan het versterken van de ligging van Nieuw Den Helder aan de duinen en het doortrekken van dit duinlandschap de wijk in. Deze koers wordt richting de toekomst doorgezet. De binnenduinrand willen we in stappen gaan verbreden met extra duinnatuur en -landschappen. Een voorbeeld is de transformatie van enkele afgestoten velden van sportpark Streepjesberg in Nieuw Den Helder. Doel van deze verbreding is voornamelijk een versterking van landschap, natuur en waterveiligheid.
- Huisduinen, de Grafelijkheidsduinen en het deel van Nieuw Den Helder ten oosten van Jan Verfaillweg hebben bovendien een verleden als verdwenen Waddeneiland. Deze historie van het landschap is momenteel bijna niet zichtbaar, maar is een kans om een aantrekkelijk landschap en interessante historie terug te brengen. De transformatie van Nieuw Den Helder, waarbij de aansluiting van de wijk op het aanliggende duinlandschap een belangrijk onderdeel is, biedt hiervoor goede kansen.
- De Zanddijk/Jan Verfaillweg krijgt identiteit als toeristische kustroute, meer gericht op beleving voor de bezoeker/toerist dan op ontsluiting richting de regio en verder.
- De Langevliet/Nieuweweg krijgt identiteit als belangrijkste verbinding tussen Julianadorp en Den Helder met ruimte voor agrarisch medegebruik. Tevens wordt hier een doorfietsroute tussen Den Helder en Julianadorp, en vanaf Julianadorp de rest van de regio, aan gekoppeld.
- De entree van Den Helder via de Langevliet/Nieuweweg (vanuit Julianadorp) dient daarbij een betere ruimtelijke kwaliteit te krijgen. In het gebied ligt ruimte om het landschap verder te versterken en een bijzonder woonmilieu aan de rand van De Stelling te creëren. De fly-over bij de Waddenzeestraat wordt hierbij vervangen door een andere, kleinschaligere, verkeersoplossing. Hierbij wordt ingezet om op langere termijn het gedeelte van de Nieuweweg door Fort Dirksz Admiraal loopt af te waarderen, bijvoorbeeld tot enkel bestemmingsverkeer of een fietspad. Verkeerskundig is deze ontsluiting niet noodzakelijk en afwaarderen van deze verbinding versterkt de samenhang van De Stelling en de ontwikkeling tot een linielandschap.
- De verbindingswegen tussen Stad binnen de Linie en Nieuw Den Helder & De Schooten (Schootenweg, Texelstroomlaan, Marsdiepstraat) zijn sociaal veilig door aanliggende functies en/of gebruik van (voorzieningen aan) De Stelling. Hiermee wordt De Stelling niet meer als barrière ervaren en wordt de samenhang tussen de verschillende wijken versterkt.
- De ingezette transformatie van Nieuw Den Helder, van (voornamelijk) gestapelde bouw naar eengezinswoningen en het aansluiten op het duingebied en –landschap, wordt gecontinueerd. Een aantal kenmerkende structuren en/of gebouwen uit de wederopbouwperiode blijven behouden, maar worden onderdeel van een veel meer gemengde wijk. In Nieuw Den Helder ervaar je de nabijheid van de duinen en de zee, door het duinlandschap in de buurt en de goede verbindingen om het duinlandschap in te gaan vanaf de wijk. De afgelopen jaren is door de Woningstichting veel ingezet op de transformatie van het centrale en westelijke deel van de wijk. Hier liggen nog enkele grotere ontwikkellocaties, die nader uitgewerkt zullen worden.
- In de periode tot 2030 zal voor de ontwikkeling van Nieuw Den Helder meer focus komen te liggen op het oostelijke gedeelte. Het Drs. F. Bijlweg gebied, momenteel een gemengd voorzieningencluster, is een belangrijke transformatielocatie. Het gebied kampt met veel

leegstand en diverse partijen overwogen op dit moment hun toekomst in dit gebied. De grootte en de centrale ligging van dit gebied binnen de gemeente bieden gunstige voorwaarden om dit gebied te transformeren richting een gemengde woonbuurt, met het groen van De Stelling en De Nollen in de nabijheid. Bij transformatie van het Bijlweg-gebied en afwaardering van het verkeersknooppunt op de Waddenzeestraat ontstaat ook de mogelijkheid om het linielandschap bij Fort Dirksz Admiraal beter zichtbaar te maken. Een kleinschalige ontwikkeling in dit linielandschap kan bijdragen aan zowel de kwaliteit van Nieuw Den Helder als van De Stelling.

- Het schootsveld van Fort Dirksz Admiraal wordt aangewezen als nieuwe ontwikkellocatie die vóór 2030 verder wordt uitgewerkt. Hier ligt een kans om door middel van landschappelijke aanpassingen en het inpassen van kleinschalige woningbouw het fort beter herkenbaar te maken als cultuurhistorisch element. Voorwaarde hiervoor is dat de huidige verkeerssituatie op de Waddenzeestraat, die verkeerstechnisch over gedimensioneerd is, wordt afgewaardeerd. Hierdoor ontstaat ruimte om het landschap van de linie en Fort Dirksz Admiraal duidelijker zichtbaar en beleefbaar te maken. Binnen dit linielandschap is ruimte voor een klein aantal woningen, die qua uitstraling aansluiten op de linie en zorgen voor extra voorkanten richting De Stelling. Dit zorgt voor een betere aansluiting van Nieuw Den Helder op het linielandschap van De Stelling.
- Het bijzondere (cultuur)landschap van De Nollen hangt samen met het linielandschap van De Stelling Den Helder en wordt meer zichtbaar vanuit de omliggende wijken en Station Zuid.
- Nieuw Den Helder heeft met de Marsdiepstraat en de Duinpassage twee wijkwinkelcentra. Deze centra zijn voornamelijk gericht op dagelijkse boodschappen.
- Het voortgezet onderwijs wordt geclusterd op één centrale locatie in Den Helder, die goed bereikbaar is met alle vervoersmiddelen. Dit cluster draagt inhoudelijk en ruimtelijk bij aan Den Helder als maritiem kenniscentrum. Een van de locaties die hiervoor verder onderzocht zal worden is de Drs. F. Bijlweg.
- We zetten in op een duidelijke groenstructuur, waarbij in iedere buurt kwalitatief buurtgroen aanwezig is, in iedere wijk minimaal 'parkgroen' aanwezig is en vanuit alle buurten en wijken op een eenvoudige manier het landschap en open buitengebied beleefbaar is. Hierbij wordt de huidige hoofdgroenstructuur verder versterkt, zodat er een robuuste groenstructuur is voor mens, dier en plant. In Nieuw Den Helder is in het kader van de transformatie van de wijk hier een hoop in geïnvesteerd, wat onder andere heeft geresulteerd in het Duinpark en het Kreekpark, waarmee het duinlandschap de wijk in gebracht is.
- Aan de binnenduinstrand van Nieuw Den Helder (westzijde) zijn twee zoekgebieden voor na 2030 aangewezen: Streepjesberg-Noord en het Landje van Berts. In deze twee zoekgebieden staan landschappelijke ontwikkelingen voorop. Deze locaties bieden de kans om het duinlandschap dichterbij de wijk Nieuw Den Helder te brengen, in aansluiting op de eerder ingezette koers om de wijk en de duinen meer met elkaar te verbinden en in elkaar over te laten lopen. Voor deze zoekgebieden staan dus ook niet de mogelijke ontwikkelingen centraal, maar de landschappelijke kansen. Binnen deze landschappelijke ontwikkeling zijn zeer kleinschalige ontwikkelingen (denkrichting enkele tot een handvol woningen) niet ondenkbaar, als onderdeel van een uniek woonmilieu en als voorkant van de wijk richting de duinen. Op het Landje van Berts is ook eenzelfde kleinschalige ontwikkeling op het gebied van recreatie denkbaar, bij voorkeur in aansluiting op de naastgelegen Helderse Vallei.
- Een zoekgebied voor nieuwe woningbouwontwikkeling na 2030 is aangewezen aan de oostzijde van de Nieuweweg, ten noorden van De Nollen. Een kleinschalige ontwikkeling op deze locatie biedt kansen om de entree van Den Helder via de Nieuweweg kwalitatief te versterken en woningen in een groene omgeving toe te voegen. Voorwaarde voor verdere uitwerking van dit zoekgebied is het afwaarderen van het verkeersknooppunt op de Waddenzeestraat. Samenhang bij deze ontwikkeling kan worden gezocht met de transformatie van het Drs. F. Bijlweg gebied en het landschap van het Nollenproject.
- Lokale bedrijvigheid wordt in de gemeente Den Helder gefaciliteerd met voldoende en zo optimaal mogelijk benutte bedrijventerreinen. Lichte bedrijvigheid kan hierbij een plaats vinden

in de relatieve nabijheid van woongebieden. Bedrijventerreinen De Dogger is hier een voorbeeld van binnen Nieuw Den Helder. Op het noordelijke deel van deze locatie is voor na 2030 een zoekgebied aangewezen, met als typering gemengd woon-werkgebied. Dit betekent niet dat dit gebied automatisch ook een woonfunctie zal krijgen, maar afhankelijk van maatschappelijke en economische ontwikkelingen is het niet ondenkbaar dat in de toekomst wonen en lichte bedrijvigheid meer naast elkaar of zelfs gemengd kunnen gaan plaatsvinden. Om te anticiperen op deze ontwikkeling wordt de mogelijkheid om dit gebied verder te ontwikkelen richting gemengde woon-werkgebieden nadrukkelijk open gehouden.

Gemeente Den Helder
strategische uitgangspunten omgevingsvisie

Julianadorp

- Julianadorp is een eigen kern binnen de gemeente en blijft fysiek van Den Helder gescheiden door middel van het open landschap van de Koegraspolder. De openheid van dit landschap beschermen we.
- Julianadorp ontwikkelt zich op basis van eigen kracht verder tot een aantrekkelijke, complete woonkern met passende voorzieningen, onderwijs en een eigen cultureel leven, aan zee en midden in het open landschap.
- In de afgelopen jaren zijn met het Willem-Alexanderhof en 't Laar grote woningbouwontwikkelingen gerealiseerd in Julianadorp.
- In Julianadorp is de ruimte voor inbreiding bij nieuwe woningbouwontwikkelingen mede hierdoor beperkt. Daarom wordt voor de realisatie van het burgerinitiatief ONS Dorp, gericht op een multifunctioneel terrein in Julianadorp voor ontspanning, natuur en sport, gericht op uitleg in Julianadorp-Oost. Hiermee ontstaat ruimte voor inbreiding nabij het centrumgebied van Julianadorp. De gebiedsontwikkeling in Julianadorp-Oost biedt tevens ruimte voor enkele bijzondere woonmilieus.
- We zetten in op een versterking van het hart van Julianadorp, waarbinnen veel centrale functies van Julianadorp (detailhandel, zorg, leisure, onderwijs, wijkhuis) zijn geconcentreerd. Hierbij sluiten we aan bij de aanwezige dorpsfeer. De samenhang tussen de Riepel en het heringerichte Loopuytpark, als complementair centrum voor Julianadorp, wordt verder versterkt en de verkeerssituatie in het centrumgebied wordt verbeterd.
- Het winkelcentrum Dorperweerth heeft een ondersteunende rol als wijkwinkelcentrum voor het zuidelijke deel van Julianadorp.
- Julianadorp heeft een eigen school voor voortgezet onderwijs, het Junior College. Deze school maakt onderdeel uit van Scholen aan Zee, met een hoofdvestiging in Den Helder. Het voortgezet onderwijs in Julianadorp is hieraan ondersteunend.
- De buurten van Julianadorp zijn leefbaar en toekomstbestendig en verbonden met het groene landschap in en om Julianadorp.
- We zetten in op een duidelijke groenstructuur, waarbij in de hele gemeente in iedere buurt kwalitatief buurtgroen aanwezig is, in iedere wijk en kern minimaal 'parkgroen' aanwezig is (de Groene Slenk in Julianadorp en inzet op toekomstige ontwikkeling van een park als onderdeel van burgerinitiatief ONS Dorp) en vanuit alle buurten en wijken op een eenvoudige manier het landschap en open buitengebied beleefbaar is. De huidige structuur van groen en water in Julianadorp wordt versterkt en nieuwe ontwikkelingen bouwen hierop voort.
- Voor Julianadorp is een belangrijke opgave om het dorp meer te verbinden met de kust, waarbij de aansluiting van het dorp met de duinen verder versterkt kan worden met een verbreding van het duinlandschap. Ook vanuit het thema waterveiligheid en zorgen over de stijgende zeespiegel in de toekomst is verbreding van het huidige duinlandschap een kansrijke oplossingsrichting. De gemeente zet erop in om in stappen te werken aan verbreding van de duinen en het duinlandschap en het toevoegen van nieuwe verbindingen hierbinnen tussen Julianadorp en de kust. Een verbreed duinlandschap biedt ook extra kansen voor toerisme en (verblijfs)recreatie en past in de kwaliteitsslag die ingezet wordt voor de verblijfsrecreatie in Julianadorp, waarbij de ligging in het duinlandschap, een hogere kwaliteit en het richten op verschillende doelgroepen belangrijke uitgangspunten zijn. Ook de verlenging van de fiets/kanoroute tot in de Duinzoom-Zuid is een ambitie voor dit gebied.
- Qua verblijfsrecreatie ligt in de Duinzoom bij Julianadorp aan Zee de focus in eerste instantie echter op revitalisering van bestaande verblijfsrecreatie. De Duinzoom balanceert tussen organische ontwikkeling en het behouden van de rust en ruimte. Er is in het zuidelijke deel van de Duinzoom beperkt ruimte voor nieuw aanbod dat een kwalitatieve aanvulling vormt op het huidige aanbod en landschappelijke kwaliteit toevoegt aan de binnenduinzand. Hierbij kan

worden aangesloten bij de gewenste verbreding van het duinlandschap. Op dit moment is Julianadorp aan Zee erg monofunctioneel gericht op verblijfsrecreatie. Een recreatief hart voor Julianadorp aan Zee, met bijvoorbeeld een concentratie van horeca en kleinschalige voorzieningen, ontbreekt. Bij ontwikkelingen in het gebied wordt de kans om een hart voor Julianadorp aan Zee te realiseren onderzocht.

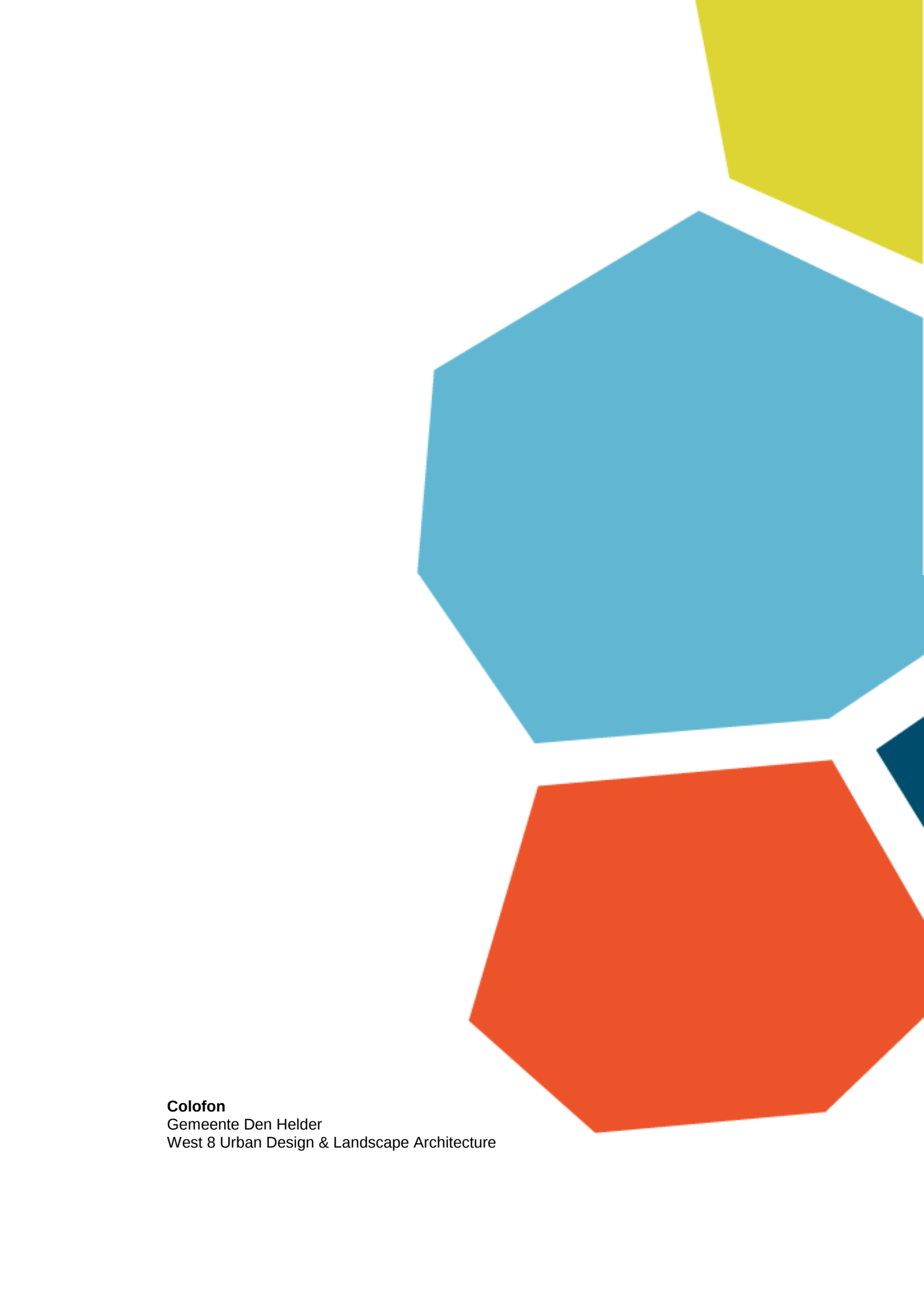
- Het noordelijke deel van de Duinzoom behoudt zijn kenmerkende rust en ruimte. In de binnenduintrand is hier ruimte voor (verbreding van de) duinlandschappen en agrarisch gebruik.
- De Van Foreestweg is de belangrijkste verbindingssas tussen het hart van Julianadorp en Julianadorp aan Zee. Daarom wordt deze verbinding versterkt en ingericht als aantrekkelijke boulevard tussen de twee centra van Julianadorp.
- De keuze om de Koegraspolder open te houden betekent dat er voldoende ruimte blijft voor agrarisch gebruik. Nieuwe woningbouwontwikkelingen worden in principe binnen het stedelijk gebied gerealiseerd, zodat deze ook bijdragen aan de huidige voorzieningen. Slechts wanneer binnenstedelijk geen ontwikkelruimte beschikbaar meer is kan worden gekozen voor ontwikkeling aan de rand van de kernen. Hiermee wordt de agrarische sector zoveel mogelijk zekerheid geboden in een periode dat deze sector al regelmatig onder druk staat door verschillende ontwikkelingen.
- In de Koegraspolder wordt gestreefd naar toekomstbestendigheid voor de huidige agrarische bedrijvigheid. Agrariërs ondervinden in toenemende mate last van extremere weersomstandigheden, als gevolg van het veranderende klimaat. Ook neemt de druk om de bedrijvigheid te verduurzamen toe, terwijl de bedrijfsvoering door onder andere schaalvergroting regelmatig onder druk staat. Waar deze toekomstbestendigheid op lange termijn niet haalbaar blijkt te zijn wordt met agrariërs gezocht naar mogelijke transformatie naar andere agrarische activiteiten. Verbreding van agrarische bedrijvigheid met andere functies (bijvoorbeeld een minicamping, zorgboerderij, het opwekken van duurzame energie) krijgt meer de ruimte, op voorwaarde dat het open landschap gewaarborgd blijft.
- De N250 (overgaand in de N99 en N9) is de regionale ontsluitingsweg van de gemeente Den Helder. Via de Zuiderhaaks en de Schoolweg is Julianadorp hier goed op aangesloten. Voor het autoverkeer tussen Den Helder en Julianadorp is de Langevliet/Nieuweweg de meest logische route. De Zanddijk wordt geprofileerd als toeristische kustweg. We kiezen ervoor om deze wegen geen belangrijke rol (meer) te laten spelen bij de regionale ontsluiting.
- Voor fietsers wordt gewerkt aan een doorfietsroute, een hoofdroute voor fietsers met weinig tot geen obstakels, tussen Den Helder en Julianadorp langs de Nieuweweg/Langevliet. Deze doorfietsroute speelt in de toekomst een belangrijke rol in de regionale ontsluiting per fiets.
- Een aantal oost-west verbindingen tussen de Noordzee en de Waddenzee worden verder versterkt als recreatieve en ecologische verbinding, wat deze routes interessanter maakt voor bewoners en bezoekers. In Julianadorp gaat het bijvoorbeeld om de Van Foreestweg/Schoolweg en de Callantsogervaat.

Gemeente Den Helder
strategische uitgangspunten omgevingsvisie

Huisduinen

- Huisduinen is een eigen kern binnen de gemeente en blijft fysiek van Den Helder gescheiden door middel van het open landschap van de Huisduiner Polder. De openheid van dit landschap wordt beschermd en verder versterkt.
- Huisduinen maakt onderdeel uit van het historische eiland Huisduinen. Op dit moment is dit historische landschap bijna niet zichtbaar, maar er liggen kansen om het aantrekkelijke landschap en de interessante historie terug te brengen.
- Huisduinen ontwikkelt zich kleinschalig verder op basis van huidige kwaliteit van natuur, cultuur en sfeer.
- De natuurlijke omgeving van Huisduinen behoudt zijn huidige kwaliteit. De Grafelijkheidsduinen zijn beschermd Natura-2000 gebied met belangrijke waarden qua landschap, natuur en biodiversiteit. Deze waarden worden beschermd, waardoor niet alle delen van het gebied toegankelijk zijn. Waar het gebied wel toegankelijk is wordt ingezet om de recreatieve druk niet te groot te laten worden. Een mogelijkheid om de recreatieve druk meer te spreiden over de omgeving ligt in het interessanter en aantrekkelijker maken van de Huisduiner Polder voor recreatie, eventueel in samenhang met De Stelling. Hier wordt door de gemeente aan gewerkt.
- Op Huisduinen is er geen ruimte meer voor grootschalige woningbouwontwikkelingen. Door de beperkingen die liggen op de Helderse Zeewering en in de Grafelijkheidsduinen en de keuze om de Huisduiner Polder open te houden ontbreekt de ruimte hiervoor. Kleinschalige inbreiding op vrijkomende locaties of kavels, zoals de Tillenhof, bieden kans voor organische toevoegingen aan het dorp.
- Er wordt ingezet om de auto meer te gast te laten zijn in Huisduinen. Niet overal in het dorp zijn wegen en de openbare ruimte al optimaal ingericht voor langzaam verkeer. Bij nieuwe ontwikkelingen krijgt langzaam verkeer de ruimte. Piekdrukke qua parkeren, vooral samenhangend met het militair cultureel erfgoed en het aanwezige familiestrand, wordt zoveel mogelijk in de omgeving van deze voorzieningen opgelost en niet afgewenteld op de rest van het dorp.
- Op Huisduinen is sprake van kleinschalig (kust)toerisme, vooral gericht op het strand, de dijk, het duinlandschap en het militair cultureel erfgoed. Kleinschalige ontwikkelingen die hieraan bijdragen kunnen een aanvulling op de kwaliteit van het dorp zijn, maar moeten aansluiten bij de kwaliteiten van het dorp en haar omgeving. Bij nieuwe publiektrekkende functies is bovendien stikstof een belangrijk aandachtspunt. Extra autoverkeer zorgt voor extra stikstofdepositie op de kwetsbare duinnatuur, terwijl de gestelde normen om de kwaliteit van de natuur te waarborgen weinig ruimte voor nieuwe depositie meer laten. Waar nodig worden nieuwe ontwikkelingen geprioriteerd naar wenselijkheid.
- Het Dorpsplein Huisduinen is ingericht als aantrekkelijk centrumgebied voor Huisduinen. In de toekomst wordt extra samenhang met de dijkzone, Fort Kijkduin en het Atlantikwallcentrum in routing en uitstraling gezocht.
- Door verandering van de huidige toegang tot het strand vanaf Huisduinen (Fort Kijkduin) is in de afgelopen jaren de behoefte ontstaan om een nieuwe strandopgang aan te leggen die het Noordzeestrand eenvoudig toegankelijk maakt vanuit Huisduinen, niet alleen voor bezoekers maar bijvoorbeeld ook voor nood- en hulpdiensten. Deze nieuwe strandopgang wordt op korte termijn gerealiseerd.

Colofon
Gemeente Den Helder
West 8 Urban Design & Landscape Architecture